ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 292 (1892)
ДЕКАБРИИН 13
ВТОРНИК
1955 он

С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн

Улан-Удын XXVIII городской партийна конференци боложо дүүрэбэ

Декабриин 10, 11-нэй үдэрнүүдтэ Улан-Удын XXVIII-дахи городской партийна конференци боложо дүүрэбэ. Конференциин хүдэлмэридэ партийна эхин организацинуудай 400 шахуу делегадууд хабаадалсаа.

Конференци иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ:

1. КПСС-эй городской комитедэй хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл.
2. Ревизионно комиссиин хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл.
3. КПСС-эй городской комитедые һунгалга.
4. Шалгалтын комиссиие һунгалга.

КПСС-эй городской комитедэй хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл партиин горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Е. Л. Магунов** хэлээ. Шалгалтын комиссиин хүдэлмэри тухай шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **А. С. Череп** элидхэл хэлээ.

Тоосоото элидхэлые зүбшэн хэлсэлтэдэ декабриин 10-най, 11-нэй үдэрнүүдтэ хамта дээрээ 20 делегат үгэ хэлээ.

КПСС-эй Улан-Удын горкомой бодото ажал-ябуулгыень хангалтатай гэжэ тоолоод, ажахы болон культураяа саашань хүгжөөхэ, партийно-эмхидхэлэй болон партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха талаар городой партийна организациин зорилгонуудые тодорхойлһон шиидхэбэри конференци баталан абаа.

КПСС-эй горкомой болон шалгалтын комиссиин шэнэ составые конференци һунгаа.

Улан-Удын XXVIII городской партийна конференцеэр һунгагдаһан КПСС-эй Улан-Удын горкомой гэшүүд:

Асеев Л. С.
Аверин А. М.
Аржанов В. И.
Антонова Л. В.
Батурин Б. И.
Бадмацыренов С. С.
Бутузов С. А.
Буршина В. Д.
Болотов А. Р.
Болсохоев Д. С.
Бабошин Г. Ф.
Балков Н. М.
Врублевский Н. К.
Васюткин Д. Д.
Гомбоева О. Г.
Грачев К. А.
Гордеев А. В.
Гурьянов К. В.
Денисенко М. Е.
Дондуков Ц. Ц.
Золтоев К. Д.
Дармаев Д. О.
Дабжаев Д. Ц.
Евдокимов Г. Я.
Еремин В. И.
Захаров А. Г.
Иофин Г. А.
Калмыкова М. Г.
Климов Г. И.
Карпов М. М.
Калаганский М. Г.
Кирдяшкин А. С.
Кузичев С. Д.
Ким И. А.
Магунов Е. Л.
Медведев П. Т.
Минеев В. Д.
Мелихов Н. К.
Молодчикова П. И.
Моссорова Е. П.
Ножкин П. Е.
Оршанский Я. Д.
Оглоблин Ф. И.
Панов И. С.
Павленко С. П.
Продайвода К. М.
Полункин С. П.
Рахимов Ж. К.
Роговой В. Ф.
Семенькова М. Г.
Санникова А. П.
Сарапулов А. С.
Смыслов М. Г.
Сухарев П. И.
Ступаков А. И.
Федорова И. И.
Хахалов А. У.
Хабалов С. М.
Шагжин Ц. Г.
Цыремпилон Д. Ц.
Щербаков Н. П.

КПСС-эй Улан-Удын горкомой гэшүүдтэ кандидадууд:

Аксенов Ф. И.
Бельгаев Г. Ц.
Бирюков А. П.
Бурдуковская Е. П.
Ермилов Н. А.
Козловская Д. Н.
Курдюков А. Н.
Мотыгин А. Д.
Прозоров И. С.
Петчинова А. К.
Павлов Г. Е.
Сухотин Г. С.
Скрипкин А. Д.
Шнипер Р. И.
Плюйко И. Т.

Шалгалтын комиссиин гэшүүд:

Воронов В. Б.
Дзюба А. П.
Мещерякова В. В.
Панин Б. М.
Прокопьев Ч. Б.
Рыбко Н. Л.
Чернышев Е. И.
Череп А. С.
Шахаев И. И.

КПСС-эй Улан-Удын горкомой пленум

1955 оной декабриин 11-дэ КПСС-эй Улан-Удын горкомой нэгэдэхи пленум болобо.

Пленум дээрэ эмхидхэлэй иимэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ:

1. КПСС-эй горкомой секретарьнуудые һунгалга;
2. КПСС-эй горкомой бюрогой гэшүүдые һунгалга;
3. КПСС-эй горкомой таһагуудые даагшанарые баталалга.

КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретаряар **Магунов Е. Л.**, секретарьнуудаар: **Продайвода К. М., Дондуков Ц. Ц.** гэгшэдые пленум һунгаа.

КПСС-эй горкомой бюрогой гэшүүдээр эдэ нүхэд һунгагдаа: **Асеев Л. С., Гурьянов К. В., Грачёв К. А., Дондуков Ц. Ц., Магунов Е. Л., Ножкин П. Е., Калмыкова М. Г., Продайвода К. М., Оршанский Я. Д.**

КПСС-эй горкомой эмхидхэлэй таһагые даагшаар нүхэр **Калмакова М. Г.**, пропаганда ба агитациин таһагые даагшаар нүхэр **Калаганский М. Г.**, промышленна болон транспортын таһагые даагшаар нүхэр **Антонова, Л. В.**, административно-наймаанай болон финансова органуудай таһагые даагшаар нүхэр **Бабошин Г. Ф.** һунгагдаа.

Комсомолой XVIII областной конференци

сомолой XVIII областной кон-
и Улан-Удэдэ мүнөөдэр нээг-

мунистическэ партиин Цент-
Комитедэй январска болон
э пленумүүдэй түүхэтэ тог-
дые бэелүүлэн, промышлен-
болон хүдөө ажахыгаа хүг-
дэ шэнэ амжалтануудые туй-
үрэл партиингаа XX съездые
тулада бүгэдэарадай со-
тическэ мүрысөөнэй шэнэ
гээр дэлгэржэ байһан ор-
йдалда комсомолой област-
нференци үнгэргэгдэхэ бай-
ПСС-эй ЦК-гэй пленумүүдэй,
М-эй XII съездын болон
М-эй XVII областной конфе-
шиидхэбэринүүдые бэелүү-
рят-Монголой комсомолецууд
на организацинуудай хүтэл-
юро ябажа, республикынгаа
шленностиие, хүдөө ажахые,
льтурые хүгжөөлгэдэ эдэбхи-
хабаадалсана.

убликымнай промышленна
иятинуудта мүнөө 11 мянган
олецууд хүдэлмэрилнэ.
шленность, транспорт бо-
рилга дээрэ хүдэлмэрилжэ
түрүүшүүлэй дунда арба
шахуу түрүү залуу хүдэлмэ-
бии юм.

алистическэ хүдөө ажахые
ань эрид ехээр хүгжөөхэ ту-
ртиин табиһан бүгэдэарадай
е бэелүүлгэдэ комсомоле-
эбхигэйгээр хабаадалсана.
удһаа, тосхонуудһаа, айма-
рнүүдһээ хүдөө ажахыда хү-
лхын тулада тоосоото үе
янга гаран комсомолецууд
залуушуул эльгээгдээ.

оронойнгоо аша туһада эдир
йнгаа эршэ хүсые гамнангүй
комсомолецуудай тоо үдэрһөө
жэлһээ жэлдэ олошорно.
Батаев, сэмбэ нэхэгшэ Гор-
электрогагнууршан Бадмаев,
ад Бадмаева, Налетова, га-
Белозерова ба бусад олон
комсомолецуудай нэрэ соло
ика доторнай суутай болон-

энэй аймагай Калининай нэ-
э, Баргажанай аймагай Ста-
нэрэмжэтэ, Прибайкальска
Хрущевой нэрэмжэтэ кол-
й ба бусад олон комсомоль-
организацинууд һайнаар
эрилнэ. Тэндэхи комсомоле-
лон залуушуул һү, мяха, ноо-
абахын, ороохо тарианай
ргаса ургуулхын түлөө бүхы
үлай, комсомолецуудай эр-
е зүбөөр эмхидхэн элсүүл-
ээлхэдэ, Баргажанай айма-
анай сомоной Сталинай нэ-
э колхоздо 43 комсомолецууд
эрилнэ. Тэдэнэй 13-ниинь
адаар, арбаниинь хонишо-
айманиинь гайхашадаар хү-
лнэ. Тус комсомольско орга-
н комсомольско-залуушуу-
илгын бригада үнеэдэй
тэжээлэй кухни, культбаза
гөө хүсөөр баря. Мүнөө
лгын үедэ нэмэлтэ тэжээл
харда, хулһа комсомолецууд
а байна. Һү, мяха, ноохо
ехээр абахын түлөө мүры-
дэ зүбөөр эмхидхэнхэй.
өөнэй дүн һара бүхэндэ гар-
г. Залуушуулай дунда хү-
лгын хүдэлмэри һайнаар
ихай. Комсомолецууд пар-
үхэ шудалдаг, политһургуу-
урадаг, юрэнхы һуралсалаа
үлдэг, зоотехническэ кру-
уралсадаг. Эдэ бүгэдын
комсомолец Балдан Гармае-
тэлбэрилдэг һүнэй-товарна
неэн бүриһөө 1278 литр һү
байна.
шленна предприятинуудай

дундаһаа сэмбын фабрикын комсомольско организаци һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэндэ 29 комсомольско-залуушуулай бригада эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэр гүрэнэй түсэбые һараһаа һарада, һайн шанартайгаар дүүргэдэг. Тэндэхи комсомолецууд эрдэмээ дээшэлүүлжэ, хододоо һуража байдаг.

Гэхэтэй хамта, республикымнай олон аймагуудай, илангаяа Кяхтын, Мухаршэбэрэй, Сэлэнгын, Кударын, Ториин аймагуудай комсомольско организацинууд һү, ноохо, мяха ехээр абадаг, тарая ехээр хуряадаг болохын түлөө тэмсэлдэнь колхозуудай правленинүүдтэ, партийна организацинуудта дутамагаар туһална. Малажалаймнай шиидхэхы һалбари болохо хони үсхэбэрилгэдэ комсомолецууд үшөөл үсөөнөөр хабаадалсана. Колхозой ниитын малда тэжээлэй бата база байгуулгада комсомолецууд болон залуушуул мүн лэ багаар хабаадалсана. Кукуруза тарилга дээрэ үнгэрэгшэ хабар 350 звено байгуулжа, кукуруза тарилгада комсомолецууд һайн эдэбхи гаргаһан аад, тэрэ һайшаалта хэрэгээ эсэстэнь хүргэнгүй орхижорхиһониинь гэмшэлтэй. Кукуруза хуряалга эхилтэр тэдэ звенонуудай 90 процентнь тараашаһан байгаа. Комсомолецуудай энэ һайшаалта үүсхэлые партийна организацинууд һайнаар дэмжээгүй байшоо. Мүн ПВЗ-гэй, ой модоной олон предприятинуудай, олохон МТС-үүдэй комсомольско организацинууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Залуу хүдэлмэришэдэй дунда мүрысөөн эмхидхэгдэнэгүй шахуу.

ВЛКСМ-эй обком болон райкомууд, комсомольско эхин организацинууд ажалай түрүү арга методүүдые дэлгэрүүлгэдэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэдэ шухала анхаралаа табинагүй. Комсомольско кадрнуудта шэнэ, түрүү юумэ шудалжа ойлгохо хэрэгтэнь партийна организацинууд бүхы талын туһа хүргэхэ зэргэтэй.

Комсомолецууд болон залуушуудай дунда идеологическа хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэнэгүй. Комсомолецуудай политическэ һуралсал Сэлэнгын, Кабанскын, Хориин, Иволтын, Яруунын аймагуудта муусаа эмхидхэгдэнхэй. Тэндэхи партийна организацинууд комсомолецууд болон залуушуулай һуралсал эмхидхэлгэдэ ёһотой туһаламжа үзүүлнэгүй. Комсомолецууд болон залуушуулай һуралсал һайнаар эмхидхээгүй дээрэһээ мүнөө республика доторнай 5 мянга гаран комсомолецууд хаанашье һуранагүй.

Комсомолецууд болон залуушуудта зорюулһан лекци, элидхэлнүүд үсөөн уншагдана. Тэдэнэй дунда үнгэргэгдэдэг идеологическа хүдэлмэри олон ушарта ажабайдалтай, тэдэнэй шиидхэжэ байһан зорилгонуудтай холбоогүйгөөр ябуулагдана. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин залуушуулай дунда һулаар табигдаһан дээрэһээ архи ууха, ниитын журам эбдэхэ ушарнууд тэдэнэй дунда үзэгдэдэг.

Партийна организацинууд хадаа өөрынгөө дайшалхы туһалагша — комсомолдо саг үргэлжэ анхаралаа табиха, тэдэндэ хэрэгтэй бүхы туһаламжа саг соонь үгэжэ байха ёһотой.

Комсомолой XVIII областной конференциин делегадуудай шүүмжэлэл болон өөрынгөө шүүмжэлэлгые үндэр хэмжээндэ үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, хүдэлмэридэхи дутагдалнуудаа хүсэдөөр элирүүлээд, ажахын болон культурна байгуулалтын зорилгонуудые шиидхэлгэдэ комсомольско организацинуудай эдэбхи хэшээлые бүри дээшэлүүлхэ, арга замуудые тодорхойлхо байһаниинь дамжаггүи.

зинска ССР-эй колхозууд ба совхозууд гүрэндэ бһөө гадуур 1 миллион 161 мянган пүүд тарая шаагаа, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые лэдхэхэ, худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ

иска ССР-эй хүдөө ажахын
рилэгшэд хүдөө ажахые
жөөхэ тушаа парти, прави-
ын түүхэтэ шиидхэбэринүү-
отоор бэелүүлэн, Советскэ
Коммунистическэ партиин
дын хүндэлэлдэ социалисти-
үрысөө дэлгэрүүлэн, тарая
(кукурузые оруулалсаад)
түсэб дүүргэбэ. Гүрэндэ
гадуур 1 миллион 161 мян-
тарян тушаагдаһан ба ху-
һан байна.
бликын колхозууд ба совхо-
рэшэлэн виноград, мандарин

болон бусад үрэ жэмэс, хартаабха, сахарна свёкло, наран сэсэгэй үрэһэ, эфиро-тоһото культурануудай түүхэй эд бэлэдхэхэ, худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Ноохо тушааха гүрэнэй түсэб 113 процент дүүргэгдэбэ. 1954 оной энэ хугасаагайхида орходоо 3,6 мянган центнер ноохон ехээр тушаагдаа.

Мүнөө республикын колхозингууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд 1956 ондо хүдөө ажахын культурануудай элбэг баян ургаса абаха арга нүхэсэл бэлэдхэхын түлөө хүдэлмэрилжэ байна.

Москвада латышска искусствын ба литературын декада болохонь

Москвада декабриин 14-дэ латышска искусствын ба литературын декада нээгдэхэнь. Тэрээндэ хабаадалсахын тула 1,5 мянга үлүүтэй артистнууд, уранзохёолшод, уранзураашад, композиторнууд, уранһайханай самодеятельностьдэ хабаадагшад столица ерэбэ.

Гурбан театральна коллектив өөһэдынгөө эрхим зүжэгүүдтэй москвагайхидые танилсуулха юм.

СССР-эй Академическэ Ехэ театрын сценэ дээрэ Латвийска ССР-эй оперо ба баледэй театрын 5 зүжэг харуулагдаха байна. Тэдэнэй дунда латышска композитор М. Зарина гэгшын «К новому берегу» (В. Лацисай романаар), А. Калныня гэгшын «Банюта» гэжэ оперонууд, Н. Римский-Корсаковой «Сказание о граде Китеже» гэжэ оперо табигдаха юм. Мүн А. Скулте гэгшын «Сакта свободы», А. Лиепиня гэгшын «Лайма» гэжэ баледүүдые москвагайхид хараха.

Латвийска ССР-эй драмын академическэ театр олон зүжэг табиха. Тэрэ тоодо М. Горькиин «На дне», Н. Погодиной «Кремлёвские куранты» гэжэ прьесэнүүд ороно. Энэ театр зүжэгүүдээ М. Горькиин нэрэмжэтэ СССР-эй МХАТ-ын сцена дээрэ табиха байна.

Латвийска ССР-эй уранһайханай театр агуухэ латышска революционно поэт Я. Райнисай нэрэ зүүнхэй. Тэрэнэй коллектив хүүтэдэй центральна театр соо олон зүжэг харуулха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ столицын концертнэ һайн һайн залнуудта латышска хүгжэм зэдэлхэнь, латвийска радиогой симфоническа оркестр, дуунай, хүгжэмэй ба танцын ансамбль, филармониин солистнууд, Латвийска ССР-эй хоор өөһэдынгөө мэргэжэл шадабариие харуулха байна. Гүрэнэй циркдэ Латвиин циркын артистнууд наадаха.

СССР-эй уранзуралгын академиин залнууд соо Латвийска ССР-эй уранзурагай искусствын выставкэ нээгдэхээр хараалагдана.

Уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд элдэб янзын программа бэлдээ.

* * *

Декадада Латвиин 40 гаран литераторнууд хабаадалсахань. Тэдэнэй тоодо өөһэдынгөө зохёолоор москвагайхидта мэдээжэ болоһон уранзохёолшод, поэдүүд ба драматургнууд В. Лацис, А. Саксе, В. Лукс, А. Броделе, Ф. Рокпелнис, Ж. Грива, мүн залуу бэшэгшэд, тэрэшэлэн Латвида хүдэлмэрилжэ байһан ород литераторнууд Н. Задорнов, Д. Нагишкин болон бусад ороно.

(ТАСС).

Бэшэгээ ходо абалсажа байел

Бурят-Монголой АССР-эй Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонишон Б. Чөйбсоновто

«Бурят-Монголой үнэн» газетээр дамжуулан Танай бэшэһэн бэшэгые уншажа, ехээр һонирхоод, Зэдэ Борьёогой баян тала нютагуудаар хони үсхэбэрилжэ байһан ажалайтнай дүй дүршэлтэй танилсажа эхилбэбди. Ажалайнгаа дүршэл тухай бэшэһэнэйтнай түлөө Агын Бурят-Монголой национальна округой хонишодой зүгһөө үнэн зүрхэнэй баярые хүргэнэб. Танай олон жэлэй ажалай дүршэлые нютагайнгаа эрхэ байдалда тааруулан хэрэглэхын түлөө оролдохобди. Эдэ үгэнүүдые бэшэжэ байхадаа Танай республикын столица Улан-Удэдэ болоһон хонишодой область хоорондын зүблөөн тухай, тэрээн дээрэ Тактай мүрысөө баталһан тухайгаа һананаб. Абаһан уялгаяа дүүргэжэ байһандатнай мүн лэ баясанаб.

Мүнөө жэлдэ дулаан, ута намар болоо. Багахан саһан орожо, хони, малда зохид улабша бии болонхой, үбһэ ногоон намарай бороодо угаагдангүй, хүхэ шэгээрээ хагдараагша. Малнай намарай хара һалхи, хагсуу шуурганда дайрагдангүй, «шүлгэ шүдөө хүсөөжэ, гунан гуя маряалаа» гэлсэнхэйбди. Мүнөө «үдэрэй тэхэрихэ, өөхэнэй загсаха» үедэ намарай шэнжэ хубилаагүй.

Танда мэдээжэ, би область хоорондын зүблөөн дээрэ **1956 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга абажа түлжөөхэ, хонин бүриһөө 5 килограмм ноохо хайшалха уялга абажа, Тантай мүрысэһэн байһаб.**

ХОНИДЫЕ ЗУН, НАМАРТАА ХАРАХА ТУХАЙ

Намда колхозой правлени 500 толгой нарин ноохотой хонидые даалгажа үгэнхэй. Зундаа һоно батаганаа хомортой, зуһалангай тала, үбһэ ногоо наринтай ба марсалиг хүрьһэтэй нютагуудые зулан зуһаһан байнабди. Зунай буусые ходо һэлгэжэ байхада, халуун үдэр һэрюун газарта адуулхада, наранда багаар шарагдадаг, хаялгын баруун энгэр газарта зуһахада таарамжатай байдаг гэжэ һанагшаб. Энэ ба бусадшье мэдээжэ ушар тухай олые бэшэхэгүйб.

Намартаа бидэнэр хонидоо зоотехническэ заабариин ёһоор, тарянай хуряагдаһан полинууд дээрэ, мүн хүбшэлиг газарай сабшалангай хэзээ ногоондо адуулжа таргалуулаабди. «Намарай тарган нэгэ үдэрэй» гэһэн үгын мэргэн удхые хонишод болон малшад бодожо ябаха ёһотойбди. Хэрбээ намар таргалһан малай харууһа, бэлшээлгые үбэлэй эхиндэ, буйр хүйтэнэй үедэ муудхаагаа һаамнай хониднай тураха, хэһэн ажалнай хиидэ хосорхо болоно. Намартаа хонид набша намаа дахажа, холо субаха дуратай байдаг. Тиимэһээ хонидые захадан адуулхада һайн юм. Мүн хотондоо ааляар дүтэлүүлхэ хэрэгтэй. Манай нютагта намартаа ой модотой, марса хужар багатай, дулаан газарта малайнгаа буусалдаг тула энэ үедэ тэжээлэй дабһа элбэгээр бэлдэдэг байнабди. Теэдшье мал даараа жа эхилхэдээ минеральна тэжээл ехээр эдидэг болоно. Энээниие бидэ хонишод хараадаа абалсанабди.

Намартаа хони үсхэбэрилгын харюусалгата хүдэлмэриин нэгэн хадаа отоной кампани болоно. Мүнөө бүхы хониднай искусственна аргаар, хоёр ондоо үүлтэрэй хусын холимог үрэһөөр отондо оруулагдаа. **Бэеэ хүсэһэн, тарган ба харууһа һайнтай хонидые хоёр ондоо үүлтэрэй хусын үрэһөөр үрэжүүлхэдэ олоороо эхирлэдэг** гэжэ һанагшабди. Зүгөөр, эхирлэхэ малда онсо анхарал хандуулха, һайн тэжээл нэмэжэ эдюулхэ ба хурьгалха болоходонь хотон шадар байлгаха, уһалха хэрэгтэй болодог.

Хонидой намарай харууһые нэгэшье толгойн хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ, үбэлжэлгэдөө оронхойбди.

ҮБЭЛЭЙ ХАРУУҺАН ТУХАЙ ХЭДЭН ҮГЭ

Шэрүүн хүйтэн үбэлэй үедэ хонишоной ажалда нилээд олон бэрхэшээлнүүд ушардаг гээшэ. Колхознай энэ жэлдэ хэрэглэмжэдээ хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаагүй. Тиимэһээ хонидой үбэлэй харууһан онсо ехэ удхашанартай болоно. Үбэлэй бэрхэшээлнүүдые ядамаргүйгөөр дабадаг, хонидой ашаг үгэлгэ дээшэлүүлдэг дүршэлтэй болообди. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ манай колхозой 20 мянга гаран хониһоо хонин бүриин дунда зэргээр 3 килограмм, 143 грамм ноохо хайшалһан ябадал энээниие тодоор гэршэлнэ.

Бидэнэр ноябриин 15-һаа үбэлэй харууһа ба адуулгые эхилээбди. Энэ харууһан намарайхиһаа ямар илгаатайб гэхэдэ, иимэ байна: үглөөгүүр үшөө харанхы байхада (үбһэнэй хубаариие хараадаа абан) хонидоо халуулхын тула нэгэ тэргэ хараатай үбһэ һалхигүй газарта, хотондо дүтэшэг тараагаад, хонидоо эдеэлүүлнэбди. Тиигээд үглөөнэй жабарай буураха үедэ, үбһээ хоглоогүй байхадань, хонидоо бэлшээридэ гарганабди. Дулаан үдэр болохоор һаань, тала газарта, бүрхэг хүйтэн үдэр болохоор һаань, хадын хүнхэр, бургааһа, модотой газарые зулуулан адуулнабди. Үдэшэлэн хонид хотондоо ороходоо 120 метрын ута кормушка соо овёс эдеэд, үглөөгүүр орхиһон хогоо хоглодог.

Хүсэ һайнтай, залуу хонид бүхы хонидһоо түрүүлэн ябажа, һайн хагда түүжэ эдидэг. Тиимэһээ хонидые ходоо захадажа, олон зүг тээшэ хушууруулжа ябахада һайн. Һүүлшын хонидые түрүүлүүлхын түлөө хонишон оролдохо ёһотой.

Саһа ехэтэй жэлдэ хагда һайнтай газарта малтуулхада ба тэрэнэй урда тээ саһыень хахалхада һайн байдаг. Хотон ба бэлшээриин хоорондо, мүн бэлшээри дээрэ хонидые зөөлэн саһан дээгүүр ябуулхада һайн. Ушарынь, «годоёо халсарһан мал өөдэлхэгүй» гэһэн үгэ үнэн байгаагша. Хонишон бүхэн тушаажа абаһан бэлшээриин участогтай. Тиин тэрэнээ сагай уларилтай тааралдуулан, ээлжэлүүлжэ хэрэглэдэг байна.

Үбэлдөө манай отара буусаяа 4—5 дахин урилдаг юм. Энэ зөөдэлдэ тааруулһан хабсаргдамал харша-хаамагһаа бүридэһэн хорёотойбди. Энэ хаамагуудай хүндэлэбшэдэ боролжо, бургааһа хүшэжэ, һалхи табихагүй дулаан болгоод, хорёогой хойто хажууе баринабди. Тэрэнэй үбэртэ һалхигүй, дулаан байдаг. Мүн намарай хохир обоолжо абаад, үбэлэй шэнэ буусада хотондоо дэбдихэдэ һайн байдаг.

Үглөөгүүр эртэ хонидой бэлшээридээ гарахадань, задагай хотон соохи дулаан хохир обоолоод, үдэшэ тэрээнээ дахин тараанабди. Минии туһалагша Цыренмыдык Найдановатай ээлжээгээр энэ ажалые хэдэгбди.

Үбэлэй хүйтэнэй үедэ хушалтагүй хотон соо хонидой бэе бэедээ няалдаад, дулаанаар хэбтэхээр, уйтаншаг хорёо барихада һайн гэжэ һананхайб.

Олон мал эреэн соохортой, туранхай таргантай байдагынь мэдээжэ. Манай отара соо мүн лэ мяха маряа барисагүй, һула хонид яһала бии юм. Үбэлэй үедэ хүсэеэ алдахаһаань урид тэдэниие илгаад, 6—8 хоногто хотон соо байлгадаг гээшэбди. Тэдээндэ үдэр соо 3 килограмм үбһэн, зелёнко, 500 грамм овёс эдюулэгдэдэг. Энэ болзор соо бэеынь тэгшэрхэдэ тэдэниие отарадаа ниилүүлээд, бэлшээридэ дахин гарганабди.

Хонидой үбэлэй харууһан манайда нимэшүүгээр эмхидхэгдэнэ.

НООҺО ЕХЭЭР АБАХЫН ТҮЛӨӨ

Манай колхозой гансал хони үсхэбэрилгэһөө, гол түлэб ноохонһоо мүнөө жэл 1 миллион 300 мянган түхэригэй олзо доход абаһан ябадал ноохоной ехэ удхашанартайе харуулна. Тиимэһээ бидэ хонишод хониной ноохон тухай түхэреэн жэл соо оролдолго гаргаха зэргэтэйбди.

Зундаа сэбэр хотон соо байлгагдаһан, намартаа хилгана харбуулгүй, мүн носоргоногүй бэлшээридэ адуулагдаһан хонидой ноохон ялаганажа байдаг. Тиихэдэ хушалтагүй сэбэр байра—хотон соо үбэлэй шанга хүйтэнэй үе хүрэтэр хонидые байлгахада ноохониинь утаар ургадаг. Энэ хадаа ноохо ехээр абаха арга бололсоно.

Мүн шэбхэнь ехэ болоһон дулаан байра соо хонидые удаан байлгахада ноохониинь шаралдаг, үер үмхи болодог гээшэ үнэн юм. Тиимэһээ үбэлэй түлэг хүйтэнһөө бэшэ сагтань хонидые юрын хотон соо байлганабди.

ҮБҺЭ ТЭЖЭЭЛ БА ТҮЛ АБАЛГА ТУХАЙ

Колхозоймнай правлени минии отарада хонин бүриин 180 килограмм үбһэ, 50 килограмм овёс хараалжа хамта 650 центнер үбһэ, 250 центнер зелёнко, 20 центнер овёс үгөө. Энээниие гамтайгаар, зүбөөр гаргашалаа һаа, үбэлдөө түл абалгын үедэ хүсэд хүрэхэ тэжээлтэй байхабди.

Мүнөө түл абалгада хонидой ба хурьгадай байра бэлэдхэгдэнхэй.

Би ажалайнгаа дүршэл тухай гэхэ гү, ажал тухайгаа бэшэбэб. Саашадаа иимэ бэшэгүүдые газетээр дамжуулан бэшэлсэжэ байхые, мүн ажалдаа амжалта түйлахыетнай хүсэнэб.

Долсон Балданова, Читын областиин Агын Бурят-Монголой национальна округой «Коммунизм» колхозой хонишон.

Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой Кашмирта ошоод байһан тухай

СРИНАГАР, декабриин 10. (ТАСС). Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Кашмирай премьер-министр Г. М. Бахши гэгшэтэй хамта Сринагартахи гүрэнэй эмпориумдэ (магазинда) энэ үглөөгүүр орожо, кашмирска гар уралагшадай бүтээһэн зүйлнүүдые хараа. Уран гоёор оёһон шальнууд, ковёрнууд, мүнгэшэ дархашуулай, модо һиилэгшэдэй бүтээһэн уралалгын зүйлнүүд айлшадта харуулагдаа.

Садар-и-рийасат (Кашмирые толгойлогшо) Ювараджи Каран Сингх өөрынгөө байрада нүхэд Булганинай болон Хрущевой хүндэлэлдэ үглөөнэй сайлалга хээ. Инди соогуур аяншалхадань Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой хамта ябалсаһан хүнүүд, Кашмирска талаһаа—правительствын министрнүүд премьер-министр Г. М. Бахши түрүүтэйгээр, мүн правительственна дээдэ тушаалтай хүнүүд сайлалга дээрэ байлсаа.

Сайлалгын үедэ садар-и-рийасат ба Н. А. Булганин үгэ хэлэһэн байна. Джамму ба Кашмирай арадай болон правительствын зүгһөө садар-и-рийасат айлшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалаа.

Садар-и-рийасат Ю. К. СИНГХ гэгшын хэлэһэн үгэ

Индийскэ Союзай энэ штадай гоё һайхан байгаали ба уран уралалгын зүйлнүүд бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ болонхой юм. Таанадай Индидэ ерэхэ болоһон тухай соносхогдоһон сагһаа хойшо, таанадые Кашмирта ерэхэ бэзэ гэжэ бидэнэр хододоо найдадаг байгаабди. Аяншалхадатнай хэршье тааруугүй байгаа һаань, манайда айлшалжа ерэһэнэйтнай түлөө Таанадта бидэнэр баясхалан хүргэнэбди. Таанадай эндэ ерэлгые манай арад үндэрөөр сэгнэнэ. Жэлэй энэ үедэ Кашмирые һайн талаһаань таанадта харуулжа шадахагүй байһандаа бидэнэр гэмшэнэбди. Манай байгаалиин хүсэд гоё һайхан байдаг хабарай гү, али зунай сагта забдаяа оложо манайда ерэхэ бэзэт гэжэ ехээр найданаб.

Манай агууехэ премьер-министр Джавахарлал Неругэй танай орондо ошоһон түүхэтэ айлшалалгын һүүлээр Таанадай уданшьегүй Индидэ айлшалжа ерэлгэ национальна ба уласхоорондын угаа ехэ удхашанартай. Манай хоёр ороной хоорондохи хани ба хүршэ ёһоной харилсаатай байлга үни холоһоо хойшо залшал болонхой юм. Гэбэшье, түүхэтэ шалтагаанаар маанадай хоорондохи культурна нягта холбоо барисаан һүүлэй үе хүрэтэр хүгжөөгдэдэггүй байгаа. Мүнөө бидэнэй өөрын эрхэтэ, бэеэ даанхай республика болоод байхада Панча-шила гэжэ һайн һайхан ёһо гуримда үндэһэлэн Индиин ба Советскэ Союзай хоорондо хани ёһоной холбоо барисаан байгуулагдажа, хоорондоо үгэеэ бүри һайнаар ойлголсодог болообди. Энэ хани барисаан хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тоттоохо ба хангаха замда хүн түрэлтэнэй ажана байдалые һайжаруулхын тулада бүхы хүсэлэл оролдолгоёо зорюулха эрхэ байдал бии болгохо замда урагшатай һайн ябадал болохо байна. Энэ түүхэтэ хүгжэлтые Индиин бусад хубинуудта һуудаг манай граждаиинуудтай хамта бидэнэр Кашмирта ажаһуугшад ехээр һайшаанабди.

Манайда айлшалжа ерэһэнэйтнай түлөө таанадта үшөө дахин баясхалан хүргэхыемни, манай хоёр ороной хоорондохи хани барисаан үдэр ерэхэ тудам хүгжэхэ гэжэ найдажа байһанаа элишэлэн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт. Джай Хинд! (Инди мандаха болтогой). **(Нэрьемэ альга ташалга болоно).**

Н. А. Булганин сайлалга дээрэ харюугай үгэ хэлээ.

Н. А. БУЛГАНИНАЙ хэлэһэн үгэ

Садар-и-рийасат!

Хани халуунаар угтаһанайтнай түлөө, маанадые амаршалан үгэ хэлэһэнэйтнай түлөө танда үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди. Кашмирта хүрэхэ тухай уряалыетнай бидэнэр баяртайгаар угтаһан байгаабди. **(Альга ташалга болоно).**

Индидэ олон элитэ ехэ эрдэмтэдые, түүхэшэдые, уранзохёолшодые политическэ ажал-ябуулагшадые болон искусствын ажал-ябуулагшадые үгэһэн Кашмирай баялиг ба өөрын онсо удхатай культура советскэ хүнүүдтэ һайн мэдээжэ юм.

Ажалда дуратай ба оюун бэлигтэй Кашмирска гар уралагшадай бүтээһэн зохёолнуудые Советскэ Союзда үндэрөөр сэгнэдэг юм. Иимэ сэгнэлтэ үгэхэдөө бидэнэр эндүүрдэггүй байгаабди. Нютагай мастернуудай бүтээһэн зүйлнүүдэй выставкэдэ мүнөөдэр орожо харахадаа, тэдэнэй үндэр дээдэ шадабаритай байһандань бидэнэр үшөө дахин үнэншэбэбди.

Экономическа ба культурна байгуулалтадаа Кашмирай оюун бэлигтэй ба ажалда дуратай арад Индиин бүхы арадуудтай хамта шэнэ амжалтануудые туйлаха гэжэ бидэнэр һананабди.

Панча-шила гэжэ мэдээжэ табан ёһо гуримай үндэһөөр Советскэ Союзай ба Индиин хоорондоо харилсан ажаллалга һүүлэй үедэ илангаяа ехээр хүгжэжэ байна гэжэ Та, садар-и-рийасат тон зүб ажаглалта хэһэн байнат. Эдэ ёһо гуримууд манай оронуудай хоорондохи амгалан ёһоной мүрысөөе болон харилсан ажаллалгые хангахаһаа гадна, эдэ ёһо гуримууд эб найрамдалые болон арадуудай аюулгүй байдалые хангаха хамтымнай хэрэгтэ туһалха.

Уласхоорондын түгшүүрил һуларуулхые, мүн уласхоорондын асуудалнуудые, хэлсээнүүдые хэжэ хүсэдөөр гуримшуулан шиидхэхын тулада гүрэнүүдэй хоорондо харилсая байгуулхадаа үгэеэ ойлголсодог болохые Советскэ Союз шууд эрмэлзэдэг байна. Сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулха политикаһаа арсажа, яаралтайгаар зэбсэгжэлгые болюулжа, зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон буу зэбсэгые саашадань хороожо, атомна болон водородно зэбсэг хэрэглэлгые ба үйлэдбэрилгые хүсэдөөр хорижо ниитэ дээрээ бэе бэсэдээ этигэлсэдэг болоод байхадамнай уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрил үнэхөөрөөл һуларха гэжэ бидэнэр этигэнэбди.

Эдэ асуудалнуудай тон олоорнь Индиин бидэнтэй адлирхуу хараа бодолтой байһанда тон ехээр баясанабди.

Танда, танай арадта болон Кашмирай бүхы хүн зондо шэнэ, бүри ехэ амжалта хүсэхыемни зүбшөөгыт.

Маанадые хани халуунаар угталгатнай Советскэ Союзда танай арадай хани ёһоной мэдэрэлтэйгээр хандадаг байһые гэршэлжэ үгэнэ.

Индиин ба Советскэ Союзай арадуудай хани барисаан мандаха болтогой! **(Альга ташалга болоно).**

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой! **(Альга ташалга болоно).**

Сайлалгын һүүлээр Сринагартахи правительственна ордоной сад соо штадай премьер-министр Г. М. Бахши айлшадай хүндэлэлдэ зорюулан уулзалга эмхидхээ. Премьер-министр Неругэй басаган Индира Ганди, тэрэшэлэн садар-и-рийасат Ювардж Каран Сингх уулзалга дээрэ байлсаа. Кашмирай столицын хэдэн зуун граждашинууд эндэ байлсаа. Кашмирай премьер-министр нүхэд Булганин болон Хрущевто хандан амаршалгын үгэ хэлээ.

Кашмирай премьер-министр Г. М. БАХШИИН хэлэһэн үгэ

Дээдэ тушаалта таанадые, Джамму ба Кашмирай арадай зүгһөө гүнзэгы ехэ баяр баясхалангай мэдэрэлтэйгээр, үнэн зүрхэнһөө амаршалнаб. Забда багатай байгаашье һаа, манай эндэ айлшалжа ерэхые зүбшөөһэнэйтнай түлөө таанадта баясхалан хүргэнэбди. Манайда айлшалхые зүбшөөһыетнай бидэндэ таанадай зүгһөө хани халуунаар хандаһан ябадал болоно гэжэ тооложо байһан, мүн танай айлшалжа ерэлгые кашмирска арадай ехэ хүндэтэйгөөр, һайнаар дурдажа ябаха байһан тухай таанадые найдуулхыемни зүбшөөгыт.

Манай гоё һайхан нуга газарнуудта бүхы дэлхэй дээрэһээ ерэһэн хүнүүдые Кашмир хэтэ үеһөө хойшо хүндэтэйгөөр угтадаг байһан юм. Урдань, бидэнэр Памирые дабан гаража, Дунда Азиин олон орон нютагуудтай һайн харилсаа байгуулдаг байгаабди. Тиихэдэ, бэелүүлэгдэдэг худалдаа наймаанай, культурна харилсаан манай ажабайдалда болон культурада өөрынгөө нүлөө үзүүлдэг байһан юм. Мүнөө таанадые амаршалжа байха зуураа, манай оронуудай арадуудай хэтэ үеһөө хойшо культурна ба худаллаа наймаанай холбоо барисаатай байһые бидэнэр онсо тэмдэглэнэбди.

Маанадтай хүршэ агуухэ Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзһаа иимэ элитэ ехэ айлшадай ерэлгын манай түүхэдэхи түрүүшын ушар болохо байһандань бидэнэр золтой байнабди. Мүнөө үедэ болоһон энэ дурасхаалта ушар хани ёһоной ба үнэн сэдьхэлэй харилсаануудаймнай үргэдэжэ байһые харуулна. Иимэ харилсаа дэлхэйн бүхы оронуудтай болон бүхы арадуудтай байгуулхые араднай хүсэдэг байна.

Эб найрамдалай болон хүгжэлтын үзэл сурталые баримталан Инди хадаа дэлхэйн бүхы арадуудтай хани харилсаатай ба холбоо барисаатай байхые хүсэнэ. Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха үнэн зүрхэнэй эрмэлзэлгээр зоригжон манай хүтэлбэрилэгшэ ба премьер-министр Джавахарлал Неру дайн байлдаае болон хүсэ хэрэглэлгые холодхон зайсуулжа, аюулгүй байдал, эб найрамдал болон харилсан ажаллалгые ойртуулхын тулада өөрынгөө бүхы хүсэ шадалые болон оронойнгоо бүхы ресурснуудые зорюулдаг байгаа. Энэ түүхэтэ зорилгые туйлахын тулада, зүһэ шарайһаа болон шажанда шүтэлгэһөө дулдыдангүйгөөр дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай нэгэн һаналтайгаар тэмсэжэ байһые бидэнэр һайшаалтайгаар тэмдэглэнэбди.

Эб найрамдалые аршалан хамгаалга Кашмирай арадта илангаяа шухала байна. Юуб гэхэдэ, дайн байлдааһаа уламжалан Кашмирай арад гасалан зоболондо ородог байһан юм. Дайн байлдаанай хаа хаанагүй дүүрэһэн хойшо манай арад тэмсэлдэ татан оруулагдаа һэн, тэрэнэй гашуудалта хойшолонгуудтай байһыень манай үетэн мартанагүй. Тиимэһээ, эб найрамдалые болон эрхэ сүлөөе манай арадай ехээр хүсэдэг байһаниинь яһала ойлгосотой. Эрхэ сүлөөгэй, эб найрамдалай болон хүгжэлтын тала баригшадай гаргадаг үнэн сэдьхэлэй эрмэлзэлгые бидэнэр һайшаанабди.

Дээдэ тушаалта таанадай манай орондо айлшалжа ерэлгэ Инди тушаа агууехэ Советскэ Союзай улам бүри һайн һайхан сэдьхэлтэйгээр хандадаг боложо байһые гэршэлжэ үгэнэ. Инди соогуур таанадай айлшалхадатнай манай арадай хаа хаанагүй хани халуунаар угталга танай орондо индиецүүдэй үнэн зүрхэнэй мэдэрэлтэйгээр хандадаг байһые харуулна. Бидэнэр социальна болон экономическа угаа ехэ хубилалтануудай үмэнэ байнабди. Дэбжэлтые болон эрхэ сүлөөе үнэн зүрхэнһөө хүсэжэ, бидэндэ һайн сэдьхэлтэйгээр хандагшадтай харилсан ажаллалга ба тэдэнэй туһаламжа манай хоёр ороной хоорондохи хүршэ ёһоной харилсаа саашадань хүгжөөлгэдэ туһалха байна.

Эбтэйгээр ажабайха табан агууехэ гуримай ёһоор байгуулагдаһан нягта хани харилсаан СССР-ые ба Индиие холбодог байһан тулада дайнай аюул зайсуулагдаха, тулалдаануудай боложо магад зононууд үгэеэ ойлголсон хани ёһоор ажабайха зононууд болохо бэзэ гэһэн этигэл найдабари манай арадай ухаан бодолдо түрүүлнэ.

Манай арадуудай хоорондохи хани барисаан бүхы дэлхэй дээрэ амгалан ба һайн харилсаа тогтоохо зам нээжэ үгэг лэ! **(Альга ташалга болоно).**

Сугларатшадай нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан нүхэр Н. С. Хрущев харюугай үгэ хэлээ. (Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ манай газетын удаадахи номерто толилогдохо).

Арадай дуунуудай болон Кашмирай уранзохёолнуудай удхаар композитор ба зүжэг табигша Д. Натх-Надим гэгшын зохёоһон «Бамбур и Яанбарзал» («Шмель и Нарцисс») гэжэ хүгжэмтэ зүжэгые үдэшэнь нүхэд Хрущев, Булганин премьер-министр Г. М. Бахши гэгшэтэй хамта хараа. Энэ зүжэгэй хүгжэм зорюута бэшэгдэжэ, нүхэд Булганин болон Хрущевой Кашмирта ерэлгэтэй тудалдуулан табигдаһан байна.

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Делидэ ерэбэ

ДЕЛИ, декабриин 11. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущев, тэдэнтэй ябалсаһан хүнүүд Кашмирһаа Делидэ мүнөөдэр үдэ багта бусажа ерээ. Индиин республикын президентын сэрэгэй хэрэгүүдые эрхилхэ секретарь Ядунатх Сингх, гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. К. Чанда, Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, СССР-һээ Индидэ байдаг посол М. А. Меньшиков, советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд, бусад тусхай тушаалта хүнүүд индийскэ ба хариин оронуудай хэблэлэй түлөөлэгшэд тэдэниие аэродром дээрэ угтаа.

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев өөһэдынгөө байрлаха болоһон президентскэ ордондо аэродромһоо сэхэ ошоо.

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо

Научна сесси

1905—1907 онуудай үедэ болоһон ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойе Эхэ оронойманай олон миллион ажалшад үргэнөөр тэмдэглэжэ байна.

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Бурят-Монголой научно-шэнжэлэлгын культурын институдай, Областной партийна һургуулиин, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай ба Улан-Удын зооветеринарна институдай нэгэдэмэл научна сесси һаяхан боложо үнгэрбэ.

Тус сессиин хүдэлмэридэ ажалай түрүүшүүл, дээдэ ба дунда һургуулинуудай багшанар, һурагшад болон партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд, Советскэ Армиин түлөөлэгшэд хабаадалсаба.

КПСС-эй обкомой секретарь Ц. О. Очиров «Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ой тухай» үгэ хэлэбэ.

Научна сессиин түрүүшын үдэр «Ородой революциин үедэ Бурят-Монголдо болоһон революционно хүдэлөөн тухай» элидхэлые түүхын наукануудай кандидат П. Т. Хаптаев, «Буржуазно-демократическа революциин үедэ коммунистическэ партиин аграрна программа ба хүдэлмэришэн таряашан хоёрой холбоо барисаае бэхижүүлхэдэ тэрэнэй нүлөөлэлгэ» гэжэ элидхэлые экономическа наукануудай кандидат П. И. Малахинов, «Хүдэлмэришэдэй депутадуудай Соведүүдэй анха бии бололго ба тэрэнэй түүхэтэ удхашанар тухай» мэдээсэлые түүхын наукануудай кандидат В. И. Шатилов хэбэ.

Научна сессиин хоёрдохи үдэр «Буржуазно-демократическа революциин социалистическэ революци болон хүгжэхэ тухай ленинскэ теори» гэһэн элидхэлые түүхын наукануудай кандидат П. Н. Матханов, «1905—1907 онуудай үедэ марксистска философиин зарим асуудалые В. И. Ленинэй хүгжөөһэн тухай» мэдээсэлые философско наукануудай кандидат Е. М. Вейцман, «1905 — 1907 онуудай ородой түрүүшын революциин түүхэтэ удхашанар тухай» элидхэлые түүхын наукануудай кандидат В. П. Тюшев хэбэ.

Ородой түрүүшын революцида хабаадагшад пенсионернүүд Я. И. Русаков, И. М. Армянинов гэгшэд элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэбэ.

Д. Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудта

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдта ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулһан выставкэнүүд, витринэнүүд марксизм-ленинизмын, СССР-эй түүхын кабинедүүд соо эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ элдэб номууд, журналнууд табигданхай. Ленинэй Зохёолнуудай томууд, «Ленинэй хураангы биографи» ба бусад олон номууд тэндэ бии.

Студентнэр энэ ойдо зорюулһан хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Марксизм-ленинизмын, СССР-эй түүхын, бүгэдэниитын түүхын, литературын кафедрнуудай багшанар болон түүхын факультедэй студентнэр ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулһан лекцинүүдые студентнэртэ, городой ажалшадта уншахань.

Январиин 13-да 1905—1906 онуудай революцида зорюулагдажа, студентнэрэй конференци үнгэргэгдэхэ байна.

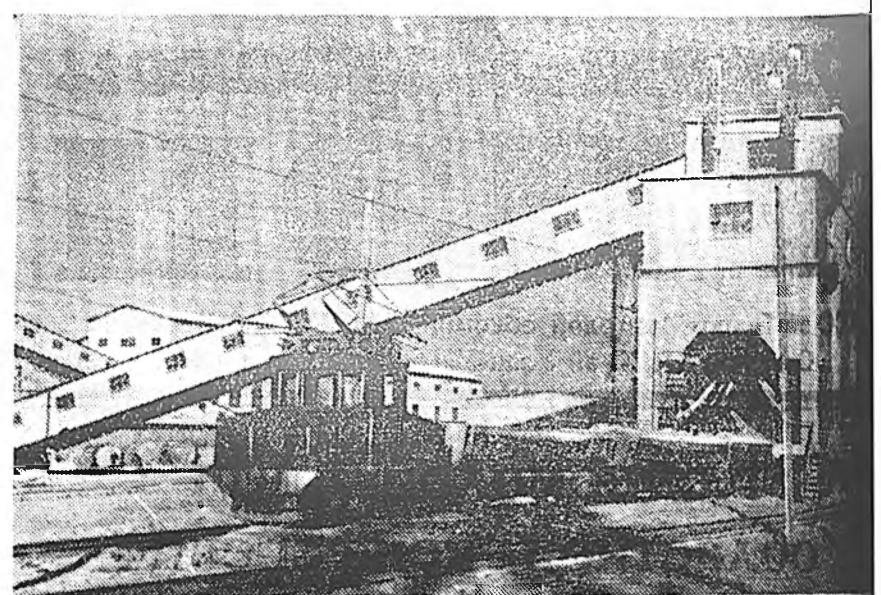
Декабриин 16-да институдай эрдэмтэдэй Соведэй үргэн заседани үнгэрһэгдэхэ. Эндэ доцент В. П. Тюшев «1905—1907 онуудай ородой түрүүшын буржуазно-демократическа революци» гэһэн темээр, түүхын наукануудай кандидат, доцент П. П. Тышкилов «Прибайкальеын большевигүүд 1906—1907 онуудта» гэһэн темээр элидхэлнүүдые уншаха байна.

Г. Доржиева.

Лекци, хөөрэлдөөнүүд

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойе Байкало-Кударын аймагай ажалшад үргэнөөр тэмдэглэнэ.

Партиин түүхые шудалагшадай, мүн бэеэ даагаад марксистско-ленинскэ теориие шудалагшадай хабаадалгатайгаар 1905—1907 онуудай революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан теоретическэ хөөрэлдөөн һаяхан аймагай центртэ болоо. Мүн партиин айкомой библиотекэдэ политическэ, уранһайханай номуудай ба зурагай выставкэ нээгдэнхэй. Хүдөө нютагуудаар, колхозуудаар ородой түрүүшын революци тухай лекци болон хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ.

Свердловско область. Асбесто шанаржуулгын фабрика Асбестда һаяхан ашаглалгада үгтөө. Энэ предприяти һүүлэй үеын техникээр хангагданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электровоз асбестово руда шэрэжэ ябана.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ажахын бүхы һалбаринуудые тэгшээр хүтэлбэрилхэ

Заиграйн аймагай XIV партийна конференци болобо. Эндэ айкомой тоосоото элидхэлые нэгэдэхи секретарь нүхэр **Ф. Ф. Петров** хэһэн байна.

— Аймагай ажалшад хүдөө ажахые хүгжөөхэ ба промышленностиин хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ зарим тэды амжалта туйлаа, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. — Аймаг дотор орооһото культурануудые тариха түсэб 101,8 процент дүүргэгдэһэн, 2231 гектарта кукуруза таригдаһан байгаа. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо Социалистическэ Ажалай Герой С. К. Киселевой хүтэлбэрилдэг бригада 97 гектар талмайн га бүриһөө 14,2 центнер шэниисэ, 50 гектар кукурузын га бүриһөөнь 147 центнер эшэ набшаһа хуряагаа.

КПСС-эй айком тоосоото үе соогоо ниитын малай тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулһан байна. 1954 ондо эдлүүриин газарай 100 га бүхэндэ 17,2 центнер һүн һаагдаһан байгаа һаань, 1955 ондо 22,69 центнер һаагдаба. Аймагай колхозууд урда жэлэйхидэ орходоо нооһо хайшалалгые хонин бүхэнһөө 554 граммаар дээшэлүүлбэ.

Эдээхэн тоо баримтануудай дээрэһээ аймагай хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые ехээр хүгжөө гэжэ хэлэхын аргагүй. Партиин айком хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнуудые бэелүүлхын тулада үшөөл һулаар хүдэлмэрилөө. Аймагай зарим колхозуудта орооһото культурануудай һайн ургаса абтаһан байбашье, бүхыдөө аймаг дотор гектар бүхэнһөө дунда зэргээр оройдоо 3,3 центнер таряан хуряагдаа. Энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, олонхи колхозууд газараа муугаар элдүүрилнэ, түрүү агротехникые үргэнөөр нэбтэрүүлхын тулада һулаар тэмсэнэ.

Колхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна эхин организацинууд, аймгүйсэдком ба сомоной Соведүүд уһалууриин системые үргэнөөр хэрэглэжэ, тарялан, сабшалангайнгаа ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал табинагүй. Нютагай минеральна үтэгжүүлгэ тон багаар хэрэглэгдэнэ. Энэ жэлдэ ургасын багаар абтаһан дээрэһээ аймагай колхозууд үрэһэнэй, фуражна ба страховой фонднуудые гүйсэд байгуулжа шадабагүй. Тиихэдэ колхознигуудай ажалта үдэртэ таряан болон мүнгэн тон багаар хубаагдаа.

Ерэхэ жэлэй тарилга колхозуудай правлениин, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна организацинуудай гол анхаралда байха ёһотой аад, мүртэй юумэн хэгдэнэгүй. Ленинэй (Асагад), Энгельсын нэрэмжэтэ, «Красный опытник» болон бусад колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хүсэд хүрэхэ үрэһэ хаахые оролдоногүй. «Гүрэн үгэнэ бэзэ» гэжэ найдаад лэ, һанаа амархан һуунад. Мүн уһалууриин системэ заһабарилха, тошон халяаха талаар ямаршье хүдэлмэри хэгдэхэ хэбэргүй байһаар.

Заиграйн аймаг город шадар оршодог туладаа олзо доходоо жэл ерэхэ бүри ехэ болгохо бүхы арга боломжотой. Тиигэбэшье, тус асуудал хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ, бии байһан арга боломжонууд гүйсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Партиин айком гол түлэб таряанажал ба малажалда анхаралаа табяад, овощь тарилгые хэрэгсээдэггүй байна. 1955 ондо аймаг дотор малай тоо толгой олошоруулха түсэб нэгэшье түрэлэй малаар дүүргэгдээгүй үлэбэ.

Карл Марксын, Димитровэй нэрэм[жэтэ], «Улаан Эрхирик», XVIII пар[ти]съезд колхозуудта элдэб шалт[а]гаануудай дээрэһээ эбэртэ бодо малай хониной, гахайн тоо толгой ехэ[ээр] хороһон байна. Аймаг дотор оро[о]ной кампаниие муугаар үнгэргэ[һэ]н дээрэһээ точ олон эхэ мал һубайра[ба]. Тиин 100 толгой эхэ малһаа 39,[...] тугал, 29,4 хурьган, 1 эхэ гахай бү[]риһөө 3 поршоонхо дутуу абтаб[а]. Гахайнуудаа шахажа, гүрэндэ олоо[р] тушаахын орондо поршооихонууда[а] ондоо тээшэнь худалдана. 1955 онд[о] Сталинай, Молотовой, Кагановичы[н] нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ нэгэ[]шье гахай тушаагаагүй байха юм.

Эдэ баримтанууд хүдөө ажахы[н] хүгжөөхэ талаар парти, правитель[]ствын табиһан зорилгые бэелүү[л]хын түлөө МТС-үүдэй хүтэлбэрил[эг]шэд ба мэргэжэлтэдэй үшөөл һула[а]р тэмсэжэ байһаниие гэршэлнэ. Ко[л]хозно үйлэдбэри дээрэ техникэ му[у]гаар ашаглагдана, МТС малай т[э]жээл бэлэдхэлгэдэ колхозуудта б[а]гаар туһална.

Делегат нүхэр **Мурзин** парти[йн] айком ба аймгүйсэдкомой хүдэлм[э]риие шүүмжэлхэ зуураа, ехэхэн д[у]тагдал элирүүлээ. Аймгүйсэдко[м] 1955 ондо нэгэшье колхозой түрү[ү]лэгшые заседани дээрээ ша[]наагүй, олонхи тогтоолынь бэ[е]лүүлэгдэнгүйгөөр саарһан д[ээ]рээл үлэдэг байна. Партиин айком[ой] хүтэлбэрилэгшэд колхозуудта ер[]хэдээ бригадирнуудай, фермые да[а]шанарай хүдэлмэридэ анхарал[аа] багаар хандуулдаг, тэдэнэртэй х[öө]рэлдэдэгшьегүй байха юм. Тэрэ[шэ]лэн делегат нүхэр **Санжимиты[н]** партиин айкомой хүтэлбэрилэг[шэ] колхознигуудай дунда лекци, эл[ид]хэл уншалаггүй гэжэ шүүмжэл[ээ], саашань овощь тарилтые үргэдхэл[]дэ тохёолдожо байгаа дутуу[нууд] тухай тогтожо хэлээ.

— Партиин айком колхозуудта [] курузые квадратно-гнездовой арга[ар] тариха ба уһалууриин системэ [] гэнөөр хэрэглэхэ талаар парти[йн] организацинуудай урда шанга эр[]тэ табяагүй, — гэжэ делегат нү[хэр] **Метляев** шүүмжэлбэ.

Партиин айком КПСС-эй Ц[К]-гэй июльскэ Пленумэй ши[йд]хэбэриие бэелүүлэн, леспр[ом]хозуудай ба бусад предпр[ия]тинуудай хүдэлмэридэ техниче[скэ] дэбжэлтэ туйлаха, ажалай т[ү]дүй дүршэл, шэнэ технологи х[эр]лэхын түлөө һулаар тэмсэнэ. [] асуудалаар Хандагатайн, Бар[] Тарбагатайн леспромхозуудта за[] тэды амжалта туйлагдажа [] башье, Шулуутайн леспро[м] Онохойн модоной комбинат б[а] бусад предприятинуудай ехэхэн [] дэлдэ оронхой. Шулуутайн [лес]промхоздо олон участогууд ци[к]ностиин графигта оруулагда[] паровозууд болон бусад техн[ик] муугаар ашаглагдадаг тухай д[еле]гадууд нүхэд **Федоров**, **Вставк[ин]** гэгшэд хэлэһэн байна.

Тэрэшэлэн аймагай колхозу[уд] предприятинуудай хүдэлмэриш[эдэй] дунда хүмүүжүүлгын, ниитэ-пол[ити]ческэ ба агитационно хүдэлмэ[ри] хангалтагүйгөөр ябуулагдадаг ту[хай] делегадууд нүхэд **Головков**, **Ц[]нов** гэгшэд шүүмжэлээ.

• • •

Конференциин һүүлээр пар[тиин] айкомой пленум боложо, айк[омой] нэгэдэхи секретаряар нүхэр **Ф.** [**Ф.**] **Петров**, хоёрдохи секретаряар [] **Дандаров**, ой модоной промыш[лен]ностиие эрхилхэ секретаряар [] **Дейнеко**, партиин айкомой [] Брянска МТС-эй зонодохи се[кре]таряар **И. И. Филиппов**, Кур[] МТС-эй зонодохи секретаряар [] **Хомяков** гэгшэд һунгагдаба.

Трактор, машинануудай заһабарилга

Үндэр бүтээсын, эрхим шанарай түлөө

...нөө манай МТС-тэ трактор бо... хүдөө ажахын бусад машина... й заһабарилга түлэг дундаа ...агдажа байна. Ороной хүдөө ...е хүгжөөхэ тухай парти, пра...ьствын түүхэтэ шиидхэбэри... ...р зоригжоһон манай механи... ...ууд машина, техникээ сат ...тонь, шанар һайнтайгаар за... ...нлжа дүүргэхын түлөө шан... ...тэмсэжэ байнхай. Графигай ...энэ жэлэй заһабарилга нояб... 10-һаа эхилхэ ёһотой аад, элек... ...нциин хүдэлөөгүй дээрэһээ ...лотор һаатаһан байна. Тиигэ... ...ноябрь һарын тэнгээр элек... ...нци хүдэлгэгдэжэ, заһабарил... ...залуун хүдэлмэри эхилээ. Бо... ...болзорто — хорёод хоног соо ...ктор заһабарилгаһаа гар... ...ба. Тэдэ тракторнууд шанар ...йгаар заһабарилагдаа.

...нөө заһабарилгада ябажа бай... ...еханизаторнуудай дунда партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон залуу трактористнууд Русанов, Попов, Шагдуров, тракторна бригадын бригадирнууд Петров, Русанов болон бусад эрхимээр ажаллажа, үдэр бүриингөө даалгабарие хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Машинно-тракторна мастерскойе даагша, механик Д. А. Харгадхановай бүхы шадабаряа гаргажа, оролдосотойгоор ажалладаг байһаниинь тэмдэглэхэ шухала.

Заһабарилгада ябажа байһан механизаторнуудта ажалай, культурно-ажаһуудалай яһала һайн байдал бии болгогдоо. Механизаторнууд сүлөөтэй сагтаа һайнаар түхеэрэгдэһэн уужам, дулаан клуб соо орожо, хатар, танца наадаха, газетэ, журнал уншаха, шатар даам табиха, лекци, элидхэл шагнаха аргатай.

А. Бадмаев, Закаменай МТС-эй электростанциин ахалагша моторист.

Механизаторнуудай мүрысөөн

...ай түрэл Коммунистическэ ...ин XX съездын хүндэлэлдэ Сэ... ...н МТС-эй механизаторнуудай социалистическэ мүрысөөн үр... ...дэлгэрээ. Һүүлэй дүнгүүдые ...ада электротүхеэрэлтэнүүд ...карбюраторнуудые заһаба... ...н узелайхид социалистическэ ...өөндэ түрүүлһэн байба. Энэ ...хүдэлмэрилдэг механизатор... Т. Жамбалов, Б. Будацыренов ...үдэрэйнгөө даалгабарие 200 ...һээ доошо бэшээр дүүргэнэ. ...рэшэлэн пусковой двигатель ...рилдаг узелайхид нормоёо 170 процент дүүргэжэ, эрхим ...жэшээ харуулна.

...барилгада ябажа байһан ме...торнуудай дунда дэлгэрһэн ...өөндэ токарьнууд эдэбхитэй... ...ролсоо. Тиигэжэ токарьнууд Х. Мордовской, В. Фефелов, Л. Собенникова гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 250—310 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тиихэдэ электрогагнуурша Андрей Сапунов даалгабаряа зарим үдэр 350 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Дархашуул нүхэд Чернояров, Кокорин гэгшэд үдэр бүри 2 нормоһоо дээшэ дүүргэнэ.

Иигэжэ Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд партиин XX съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын түлөө мүрысөөгөө үдэр ерэхэ бүри улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байнхай.

Декабриин 10-най мэдээгээр хамта 15 трактор заһабарилгаһаа гаргагдажа, кварталай түсэб 65 процент дүүргэгдэбэ.

П. Ангаров.

Ерэхэ тарилгадаа бэлэдхэнэ

...ынын мяха-һүнэй совхозойхид ...тарилгадаа һайнаар бэлэдхэ... ...йна. Совхозой механизатор... ...рафигаа холо уридшалан хо... ...рактор, мүн тэрэ тухай ком... 10 гаран сеялкэ, 20 плуг за... ...лжа бэлэн болгонхой.

...барилгада ябажа байһан ме...торнууд Григорий Яковлев, ...Базаров, Найдан Эрдынеев, ...ондок Цыренов, Александр ...ьев, Базар Ринчинов гэгшэд ...үриингөө даалгабарие холо үлүүлэн дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүүлнэ.

Мүнөө совхоздо үрэһэнэй таряа сэбэрлэлгэ һайнаар ябуулагдана. Энэ хүдэлмэридэ механизированнэ 6 агрегат, 20 хүн табигданхай. Мүнөө 8 мянга гаран центнер үрэһэнэй таряан сэбэрлэгдээд байна.

КПСС-эй XX съездын нээгдэхэ үдэр болотор тарилгада бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэрие бүрин дүүргэхэ гэһэн уялга совхозой коллектив абаба.

С. Бардунаев.

Эрхим гахайшан

Баргажанай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гахайшад ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ ажалай ехэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр жэл соо эхэ гахай бүхэнһөө дунда зэргээр 14 поршоонхо абажа, гахай үсхэбэрилхэ түсэбөө 116 процент дүүргэхэһээ гадна, 103 толгой гахай шахажа, дунда зэргын 80 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушаагаа.

Колхозой эрхим гахайшан Галина Екимовна Коновалова илангаяа һайн амжалта туйлаба. Нүхэр Коновалова 12 гахайһаа дунда зэргээр 15,5 гэхэ гү, али хамта дээрээ 188 поршоонхо абажа, нэгэшье хоролтогуйгөөр түлжүүлһэн байна.

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ гахай үсхэбэрилгэ дээрэ һайн амжалта туйлаһанайнгаа түлөө нүхэр Коновалова ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 7 поршоонхо, 74 килограмм мяха абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эрхим гахайшан Г. Е. Коновалова.

В. Толстихин.

Хонидоо нүүлгэн бэлшээнэ

Курумканай аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой хонишод үбэлжэлгын үедэ хонидоо гарзалуулхагүйн, хүсэ шадалыень һуларуулхагүйн түлөө мүрысөө дэлгэрүүлжэ байна. Үбэлэй сагта хонидоо һайнаар бэлшээхын тулада хонишод Т. Д. Доржиев, А. Р. Доржиева, Ц. Б. Евреева, И. В. Козулин гэгшэд таряанай ба сабшалангай һууриин бэлшээринүүдые һэлгэжэ хэрэглэдэг болонхой. Тэдэнэр нэгэ газарта хагда ногооной муу болохолоор ондоо газарта нүүн ошожо, хонидоо бэлшээнэ. Иигэжэ, үбэлэй бэлшээри һэлгэжэ, һайнаар хэрэглэһэнэй ашаар эдэ хонишод хонидойнгоо хүсэ шадал һуларуулнагүй. Хонидойнь нооһон нэгэ жэгдэ һайнаар ургажа байна.

Хонишод Евреева, Доржиев, Дугаров гэгшэд гараха январь һарада түрүүшын хурьгадые абаха гэжэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэжэ байнхай. Үбэл абтаһан хурьгад бултадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэхэ юм. Мүнөө хурьгалха хонидой хүсэ шадал һайн.

Л. Дармаин.

Загаһа бариха түсэбөө заатагүй дүүргэхэ

Партиин ЦК-гэй июльскэ Пленум ороной загаһанай промышленностиин хүдэлмэридэ бии байһан ехэхэн дутагдалнуудые шүүмжэлээд, загаһашадай үмэнэ хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго табиһан юм. Манай республикын загаһашад Пленумэй шиидхэбэрие хүндэтэйгөөр хүлеэн абаад, тэрэ шиидхэбэрие хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула оролдосотойгоор ажаллажа байна.

Партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн үргэн далайсата мүрысөөндэ Прибайкальска аймагай загаһашад түрүүлжэ ябана. Эндэхи загаһашад жэлэйнгээ түсэбые сентябриин 5-да дүүргээд, Советскэ Конституциин үдэр — декабриин 5 хүрэтэр түсэбһөө гадуур 3 мянга гаран центнер эрхим сортын загаһа тушаагаа. Баргажанай, Хойто-Байгалай аймагуудай загаһашад октябриин 38 жэлэй ойн урда тээ табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Яруунын аймагай загаһашад партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, мүльһэн дороһоо загаһа барихадаа ехэ амжалта туйлана.

Загаһа барилгын түрүү предприятинууд болон колхозуудай бага бэшэ амжалта туйлабашье һаань, республикын загаһанай промышленность жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ талаар ехэхэн гээгдэлдэ ороод байна. Республикын загаһашад энэ жэлэй 11 һара соо 5741 центнер загаһа гүрэндэ дутуу үгөө. Байкало-Кударын аймагай загаһашад 11 һара соо 6829 центнер загаһа дутуу үгэжэ, декабриин 1-нэй мэдээгээр түсэбөө оройдоол 51 процент дүүргээ. Нижне-Ангарска загаһанай комбинат, тэрэшэлэн Хойто-Байгалай аймагай загаһа барилгын колхозууд ажалдаа зарим тэды амжалта туйлажа, табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэшье, 1955 онойнгоо түсэбые дүүргэхэ талаар ехэхэн гээгдэлдэ ороод байна.

Республика доторхи загаһа барилгын 17 колхозой оройдоол 5-ниинь жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Бусад 12 колхозынь жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ үшөөл уды байна. Байкало-Кударын аймагай Маленковой, Молотовой нэрэмжэтэ, «Байкал» гэжэ колхозууд жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ талаар илангаяа гээгдэжэ ябана. Эдэ колхозууд жэлэйнгээ түсэбые декабриин 1-нэй мэдээгээр оройдоол 54 процент дүүргээ.

Дээрэ дурсагдаһан предприятинууд яахадаа иимэ муугаар ажаллааб гэхэдэ, эдэ предприятинууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бригадануудые хүсэд хүрэхэ хэрэгсэлнүүдээр хангадаггүй байна. Загаһа барилгын ба илангаяа хүдөө ажахын артельнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд халуун хүдэлмэриин үедэ загаһашадые ажалһаань таһалжа, ондоо хүдэлмэридэ эльгээдэг. Дурсагдаһан шалтагаанаар республикын загаһанай промышленность гансахан август һарада 5500 центнер загаһа гүрэндөө дутуу үгөө. Загаһа барилгын предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд загаһашадта зохихо туһаламжа саг соонь үзүүлдэггүй байгаа. Энэ жэлдэ байгуулагдаһан загаһа барилгын моторно станцинууд бригадануудай ажалые илангаяа муугаар хүтэлбэрилөө. Эдэ станцинуудай хүтэлбэрилэгшэд загаһашадай бригадануудта зэр зэмсэг тараажа үгэхэ, тоо мэдээнүүдые суглуулхаһаа бэшэ ондоо ажал хэдэггүй байна. Дээрэ дурсагдаһан станцинуудай хүтэлбэрилэгшэд загаһашадые гансал зэр зэмсэгээр хангаха бэшэ, харин тэдэ зэр зэмсэгүүдээ зүбөөр ашаглаха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ажалдаа хэрэглэхэ ябадалдань туһалха зэргэтэй байгаа.

Республикын загаһанай промышленностиин предприяти, колхоз, бригада бүхэн загаһа барилгынгаа түсэбые жэлэй эсэс болотор хүсэд дүүргэхэ бүхы арга боломжотой. Юуб гэхэдэ, манай республикын территори загаһа элбэгтэй нуур сүнхэрэгүүдээр олон юм. Загаһашаднай ажалай ехэхэн дүй дүршэлтэй болохоһоо гадна, гүрэнэй зүгһөө зэр зэмсэгээр хүсэд хангагдана. Түсэб дүүргэлгэдэ һаад хэжэ байһан бүхы шалтагаануудые түбхын түрүүн усадхаха, загаһа элбэгтэй нуурнуудта загаһа барилгые эрид һайжаруулха шухала байна. Энээнэй тула загаһашадай тооё, зэр зэмсэгүүдые олоор нэмэжэ, губшуур табилгые һайжаруулха, мүльһэн дороһоо загаһа бариха тушаа яруунынхидай баян дүй дүршэлые хаа хаанагүй ехээр хэрэглэхэ шухала байна. Байкало-Кударын аймагтахи Котокель гэжэ нуурта, Байгал далайн Чивыркуй, Баргажанай тохойнуудта, Яруунын, Сэлэнгын аймагуудай нуурнуудта загаһые экспедиционно аргаар ехээр баридаг болохо шухала байна Тала газарай, мүн ойн соорхойнуудтахи нуурнуудта загаһа бариха асуудалда шухала анхарал хандуулагдаха ёһотой. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ олон нуурнууд загаһа агналгада бэлэдхэгдээ. Яруунын, Баргажанай, Хойто-Байгалай аймагуудай загаһашад энэ асуудалда илангаяа ехэ анхарал хандуулха зэргэтэй. Чивыркуй, Баргажан гэжэ тохойнуудта сагаан загаһа агналгые һайжаруулха угаа шухала байна. Арга боломжын бии байһан газарта загаһые элдэб зэр зэмсэгүүдээр ехээр бариха асуудалда мүн лэ шухала анхарал хандуулагдаха ёһотой. Эгээл мүнөө энэ асуудалые тоонгүй байжа болохогүй.

КПСС-эй XX съездые ажалай эрхим амжалтаар угтахын түлөө мүрысөөн орон соо хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөндэ республикын бүхы загаһашадые эдэбхитэйгээр хабаадуулха гээшэ угаа шухала байна. Түсэбөө дүүргэхын, продукцинигаа үные химдаруулхын түлөө загаһашадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөе республикын загаһа барилгын предприятинууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд зүбөөр хүтэлбэрилхэ уялгатай.

Мүльһэн дороһоо загаһа бариха хүдэлмэри республикын нуурнуудта мүнөө хаа хаанагүй эхилбэ. Манай республикада баригдадаг бүхы загаһанай 40 процентнь мүльһэн дороһоо баригдана. Энэ хадаа орёо бэрхэ хүдэлмэринүүдэй нэгэн юм. Гэбэшье, үбэлэй сагта баригдаһан загаһан гаргаша багатай, юуб гэхэдэ, хүрэһэн загаһые холо газарта бага гаргашатайгаар абаашажа болохо юм. Жэлэй дүүрэтэр мүльһэн дороһоо загаһа барилга тушаа ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ, энэ хүдэлмэридэ ажалай түрүү арга, эрхим зэр зэмсэг хэрэглэгдэхэ ёһотой.

Олон жэлэй турша соо загаһанай ажал эрхилһэн хүнүүд хүдэлмэридөө ехэхэн дүршэлтэй болоһон байдаг. Тиимэһээ эдэ түрүүшүүлые суглуулжа, дүй дүршэлтэйнь загаһашадые танилсуулбал ехэ һайшаалтай байгаа. Загаһа барилгын предприятинууд болон колхозуудай партийна организацинууд энэ талаар үүсхэл гаргаха бүхы арга боломжотой. Загаһа барилгын түрүүшүүл өөһэдынгөө ажалтай бусадые танилсуулхын тула гээгдэнги предприятинуудта ошожо, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэхэ ёһотой.

Республикын загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд шадаал һаа ехэ амжалта туйлахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ зэргэтэй.

Е. Громов, Байкалгосрыбтрестын ахалагша инженер.

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Муугаар хүдэлмэрилдэг аймпотребсоюз"

Түнхэнэй аймпотребсоюз, тэрэнэй сельпонууд ажалшадай эрилтые гүйсэд хангажа шаданагүй, магазинуудтань үргэн хэрэгсэлэй эд бараан, эдеэ хоолой зүйлнүүд ехэ хомор байдаг гэһэн селькор Зандеевэй бэшэг манай газетэдэ толилогдоһон юм.

Бэшэг соо заагдаһан баримтануудай зүб байһан тухай, мүн тэдэниие усадхаха талаар ямар хэмжээнэй абтаһан тухай Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой худалдаа наймаанай таһагые даагша нүхэр Молокшонов манай редакцида иигэжэ мэдээсэнэ:

— Тус бэшэг Тоорын сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Амбуевай хабаадалгатайгаар болоһон аймпотребсоюзай правлениин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тоорын сельпогой магазинуудые шухала хэрэгтэй зүйлнүүдээр ходо таһалдуулдаг байһанайнь түлөө нүхэр Амбуевта шанга һануулга хэгдээ.

Цэрэн ДАНДАРОВ

...гэтын эрхим һаалишан

I.

...брь һарын нэгэ үглөөгүүр һэн. ...й наартай зохид, наратай ...үдэрнүүдэй нэтэн болохо ян... ...байба. Шаргал улаахан на... ...дын оройгоор һаяхан шагаа... ...ээр һулахан гэрэлээ сасаба. ...аралгүй номгон аяараа ур... ...байһан Үдэ голой угалзата ...й миралзаһан нюргые мүн... ...нүн баһа уужам тала дайдые ...хоноһон хюруугэ хайлуулан ...эхилбэ.

...дүү хоёр шэнгеэр ерэжэ зол... ...дэ Эгэтэ голнуудай уулза... ...уужам талада Яруунын ай... Молотовой нэрэмжэтэ колхо... ...рын гэрнүүд жэрылдэнэ. Тэ... ...дунда клубай, правлениин, ...иин үндэр томо байшангуу... ...дэмэл улаан оройнууд элеэр ...на. Колхозой центрһээ тээ ...сагаан боро шифер хушал... ...ьаран талада олон сон... ...ай үнеэдэй, тугалай ута ...уд, газаагуурнь уужам сэ... ...шаа хуһамагууд, мүн ба... ...итэй үбһэнүүд, малшадай ...рнүүд байна. Энэ хадаа хэ... ...й урда тээ эмхидхэгдэһэн ...һайжаруулагдаһан үүлтэ... ...эдэй гүүртэ гээшэ.

...эртэ байбашье һаань, энэ ...һаалишад үглөөнэйнгөө ...а үни ороһон, аймагай ...ордохоёо түхеэржэ байһан ...а һаалишанайнгаа гэртэ ...хай байба.

...циалистическэ уялгаяа дүүр... ...идээ бахим бардам ошохот... ...э даа, — гэжэ зулуур улаан ...й эхэнэрэй хэлэхэдэ, яба... ...еэржэ, хойморойнгоо гардэ... ...оо үбэлэй шэнэ пальто гар... ...йһан дүшэ гаран наһатай, ...дүүрэн сарюун шарайтай, номгон даруу янзын эхэнэр миһэд гэжэ:

— Хари тиихэм гээшэ ха. Юрдөө аймаг соогоо түрүү һуури эзэлһэн Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Долгор Базаровагай урда тээ ябаһан аад, харин жэлэй һүүлшын дүнгөөр хэдыхэн лэ литрээр ахигдашаһамни муу байна. Тиибэшье гүүртэмнай бүхыдөө уялгаяа үлүүлэн дүүргээ даа.

— Иигээд аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ ошоходоо, тэрэ һаалишантай уулзажа, мүрысөөндэ урижархёоройгты, — гэжэ нэгэ залуухан һаалишан басаган ехэл омгорхоһон янзатайгаар хэлэнэ. Залуу һаалишанай хэлэһые сэдьхэлдээ зүбшөөбэшье, бэшэ һаалишадынь энээн тушаа нэгэшье үгэ хэлэбэгүй. Харин манай колхозойхидо орходоо тэрэ колхозой мал жэл бүри үбһэ тэжээлээр элбэг ондо ородог, мүнөөшье жэл үнеэн бүхэндөө 20—30 центнер кукурузын силостэй юм. Тиихэдэнь манай колхоздо мүнөө жэл үнеэднай силосээр бага, бүдүүн тэжээлшье тиимэ ехэ бэшэ, тиигэбэшье һаа маленковойхидһоо холо гээгдэхэгүйбди, үнгэрэгшэ жэлдэ хоёр ондоо байдалтай байгаад, тэдээнһээ бага һү һаагаагүйбди гэлдэжэ байжа һаалишад хөөрэлдөө һэн.

— Арбан час багаар ябахабди гэжэ Рабдан Цыцыктуевич хэлэһэн юумэл, байза дүтэлбэ ёһотой, — гээд Мэдэгма колхозой правленидэ телефондоно. Ерэхээ байһыень мэдэмсээрээ Мэдэгма хубсалжа эхилбэ. Энэ үедэ эжынь һанаагаа зобожо:

— Гээгдэхэгүй зон гүт. Орой болошол байна даа, — гэнэ.

— Үгы. Сессимнай үдын хойно хоёр часта эхилхэ. Эндэһээ хүдэлжэ абабал юу хэхэбибди, хоёр час ябахадаал хүрэхэбди, — гэжэ басаганайнгаа хэлэхэдэнь, эжынь хуушанайхяа һанажа:

— Яаһаншье жэгтэй болошоо гээшэб даа. Үнишье бэшэ, һаяхан, колхозой тогтоод байхада аймагай центр ошоходоо хашан морёор һаа, хонон ябажа, һайн морёор һаа, үдэрые дүүрэн хатаржа, хүрэгшэ бэлэйбди. Харин мүнөө хүнгэн машинаар хоёр час ябаад тэндэ байха... — гэнэ.

— Зай, Мэдэгма, колхозоймнай центрһээ «Победа» наашаа гараба, — гэжэ газааһаа ороһон нэгэ һаалишанай хэлэхэлээр, бултадаа Мэдэгмагаа үдэшэхөөр гэртэһээ гаранад...

Уданшьегүй колхозой центрһээ хойшоо сэхэ гараһан хобхо дардам шэнэ шоссе харгыгаар, хойноо хуа тооһо гэзэгэтүүлэн хүрин шаргал «Победа» шуумайжа, Шулуута үндэрэй хормойе орёон, тракт харгыда ороод зүүлэбэ. Мүн баһа Мэдэгматай хамта аймагай Соведэй депутадууд, Ульдиргын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Бадма Дамдинович Дамдинов, колхозойнь түрүүлэгшэ Рабдан Цыцыктуевич Банзарон гэгшэд ябалсана.

Машинын зөөлэхэн ябадалда аятайханаар бөөбэйлэгдэн, намарай шэнжэтэй болоһон намжаа үргэн тала нютагаа сэдьхэлээ ханангяар шэртэн ябахадань, һаалишанай зосоо олон бодолнууд түрэнэ. Бүри үхибүүн ябахадаа, үйһэн шарахан түйсэтэй айраг тарагаа баринхай, үмсынгөө өөрсэг үсөөхэн малые энэ талаар адуулдагаа, эдир залуу, эршэ зоригоор дүүрэн наһан дундань түрэл нютагтань колхозой эмхидхэгдэһые һанана. Урдань энэ талаар Маарагта, Эгэтын баяшуулай мал адуулһаар, буруугай бэлшээриһээ саашаа гараагүй, тэрэ сагта эрхэгүй, хүндэ хүшэр байдалда эжынгээ залуу наһаяа бараһые Мэдэгма һанажа, мүнөө тэрэ үеынхитэй өөрынгөө энэ ябадалые сасуулхадаа, сэдьхэлээ хүдэлгэн, саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилхэ гэһэн залиршагүй зориг хүсэлөөр халима дүүрэн далита бодолнуудта ээлэгдэн ябаа һэн...

Машинын хойто һуурида Мэдэгматай зэргэлжэ һууһан бууралшаг толгойтой, бахим янзын үбгэн Бадма Дамдинович, хажуудахи хүршынгөө колхозһоо гараһанһаа хойшо үни удаан шэмээгүй бодото болоһониие таажа мэдэхэдээ:

— Сессидэ хэлэхэ үгэеэ, шэнэ уялгаяа зохёожо, һанажа ябана гүш, яагаа бодолгото болоһон янзатайбши? — гэжэ шогтой хүхюунээр Мэдэгмагай бодолые таһалан асуугаадхина.

— Үгы даа. Сессимнай эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ мяха абалгые ехэдхэхэ тухай асуудал зүбшэхэ ха юм. Хэрбээ һү абаха асуудал һаань, үгэ хэлэхэл байгааб, — гэжэ Мэдэгмагай харюусахатайнь адли, урда һуурида шофертоёо зэргэлжэ һууһан түрүүлэгшэ гэдэргээ халта эрьелдэн хаража:

— Үгы, нээрээ, мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө хэды литр һү һааха уялга абаха гэжэ ябанабши, — гээд тодожо абан асууна.

— Үнгэрэгшэ жэлдэ саада жэлэйхиһээ 548 литр ехые һаагааб, мүнөө жэлдэ үшөө эды шэнээниие нэмээхэ гэжэ оролдохоб, — гээд хэлэхэлээрнь — 2600 литр гү? — гэжэ түрүүлэгшэ лаблана.

— Тэжээлээр хангажа шадаа һаа, манай үнеэд һү үгэхэл байна даа. Хэрбээ манай гүүртын үнеэдтэ бүдүүн тэжээлһээ гадна, шэмэтэ кукурузын силос, элдэб концентрат буйлуулжа элбэгээр эдюулээд һаагаа һаа, жэлдээ 3000—4000 литр һү үгэхэл байха, — гэжэ Мэдэгма хэлээд, түрүүлэгшэ юун гэгшэ ааб гэһэндэл, шарайшалан һууна.

— Бидэнэр һү һаалгаар хүршэнэрһөө үшөөл гээгдэнэбди. Мантай хаяа хадхажа байһан Кировэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай үнгэрэгшэ жэлдэ 1293—1255 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаад байхадань, бидэнэр арайхан гэжэ 1011 литр һаагаабди. Эдэ хүршэнэрнай манһаа үлүү байдалтай бэшэ бшуу. Манда олон үнеэднай һубайрна. Хэрбээ хамаг үнеэднай хуу туталлаад, һаалгадаг жэшээтэй һаа, бидэнэр 1011 литр бэшэ, харин бүри ехэ һү һааха һэмди,—гэжэ түрүүлэгшэ хөөрэнэ,—Һаалишадаймнай ажал үшөөл муугаар эмхидхэгдэнэ. Мүнөө жэлдэ ехэ газарта кукуруза тарихыень таряад, мүртэй ургаса абажа шадаагүймнай муул байна даа.

— Энэ жэлдэ манай колхозойхид харууһа, оролдолго хээгүй байжа, кукурузаяа үхүүлжэрхеэ гээшэ даа. Маанадые тойроод Яруунын совхоз, Хориин колхозууд кукурузын силосээр манһаа ехэ, ёһоор лэ болоол даа, — гэжэ Мэдэгма атаархаһан янзатайгаар хэлэнэ.

Хөөрэлдөөнэй эхи татажа үгэһэн Бадма Дамдинович колхозой түрүүлэгшэ һаалишан хоёрой хөөрэлдөө ехэл ханалгатайгаар шагнан ябана. Тиин тэдэнэр ажал хүдэлмэри тухай, үглөөдэр колхоздоо үнгэрэгдэхэ «Малшадай үдэр» тухай хөөрэлдэһөөр ута харгынгаа үнгэрһыешье мэдэнгүй, аймагайнгаа центр — Сосново-Озёрск тосхон хүрэжэ ерээ һэн...

II.

Ниитын мал харууһалгын баян дүй дүршэлтэй, ажалдаа амжалта туйладаг түрүү суутай малшан болохо гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ юм. Зүгөөр лэ ажал хүдэлмэридөө дуратай нэтэрүүгээр, оролдосотойгоор хандадаг, зоотехническэ наукын заабари һургаалые, шэнэ онол аргануудые хэрэглэдэг, мүн баһа тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдһээ зүрхэ алдадаггүй, тэрээниие тэсэмгэйгээр дабажа гарадаг хүн угаа оштороо бэрхэ малшан болодог байна. Тиимэ магтаалта малшад тэрэ нютагта олон. Эгээл тэдэнэй нэгэн — Эгэтэ нютагай түрүү һаалишан Мэдэгма Бодиевна Чимитова ажал хэрэгээрээ гансахан аймаг соогоо бэшэ, харин республика дотороо суутай болонхой.

... 1951 он. Колхозой правлени һү абалгые ехэдхэхэ зорилгоор үнеэдэйнгээ һүрэгһөө тобир томо бэетэй нютагай һайжаруулагдаһан үнеэдые шэлэжэ, тусгаар гүүртэ эмхидхэһэн юм. Тиигээд колхозой правлени хорёод жэлдэ малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ, баян дүй дүршэлтэй болоһон Мэдэгма Чимитовада энэ гүүртые хэдэн һаалишадтайгаар даалгажа үгэһэн юм.

— Энэ шэнэ гүүртые танда даалгажа үгэхэдөө, үнеэдээ һайнаар харууһалжа, эдеэлүүлжэ, ажалдаа шэнэ түрүү аргануудые хэрэглэн, үнеэн бүриһөө һү ехээр һаажа, колхозойнгоо бэшэ һаалишадта жэшээ харуулхыетнай найдаба гээшэбди, — гэжэ колхозой парторганизациин секретарь Базаржап Гончикович Гончиковой хэлэхэдэ:

— Найдаһан хойнотнай оролдоно бэзэб, зүгөөр лэ тэжээлээр хангахаяа мэдээрэйгты, — гэжэ Мэдэгма тобшохоноор харюусаа һэн.

Тэрэ гэһээр олон жэл үнгэрөөгүй. Энэ үе соогоо Мэдэгма һү ехээр һаахын тула хэдэн шамбай бэрхэ һаалишадтай хамта нилээд оролдон ажаллаа. Тиигэжэ түрүүшынгээ жэлдэ бүхы гүүртээрээ үнеэн бүриһөө 520 литр, Мэдэгма өөрөө 760 литр һү һааһан байна. Энэ түрүүшынгээ жэлэй дүнгые Мэдэгма шамарладаг байгаа. «Теэд амжалта гансата туйлагдадаг бэшэ ха юм, энээнэй тулада нилээдгүй оролдохо, ажаллаха ёһотойбди», — гэжэ Мэдэгма нүхэдтөө хододоо хэлэдэг байгаа. Тиихэдэ колхозой зарим һаалишад нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ юун тиимэ ехэ һүн һаагдаха һэм гэжэ һанадаг, хэлсэдэгшье байба.

(Түгэсхэлынь хожом гараха)

Металлургическа заводой советскэ проект Индиин правительствода дамжуулан үгтэбэ

СССР-эй Хара металлургиин министрын орлогшо В. Б. Хлебников Индиин түмэр ба булад үйлэдбэрилгын хэрэгүүдые эрхилхэ министерствын секретарь Бутхалингамда декабриин 9-дэ орожо, Советскэ Союзай туһаламжаар Бхилаида баригдаха металлургическа заводой эсэсэй проектые тэрээндэ дамжуулан үгөө.

Түмэр ба булад үйлэдбэрилгын хэрэгүүдые эрхилхэ министр Кришнамачарида В. Б. Хлебников мүн лэ ороо. (ТАСС).

Даниин премьер-министр ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Хансен Москва ерэхэ болобо

Даниин премьер-министр ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Х. К. Хансениие Советскэ Союзда ерэхыень Советскэ Правительство зорюута уриһан байна гэжэ мэдээжэ болоо. Премьер-министр Хансен энэ уряалыень хүлеэн абаа. 1956 оной мартда тэрэ аяншалан ерэхэ байна.

ГДР-эй премьер-министрын дэргэдэхи хэблэлэй зургаанай мэдээсэл

ГДР-эй премьер-министрын дэргэдэхи хэблэлэй зургаанай мэдээсэлые АДН агенстство дамжуулба. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Немецкэ хилын харуулай полици Германска Демократическа Республикын гүрэнэй хилые, мүн Ехэ Берлинэй газаа талын хилые хамгаалха ба хинаха бүхы харюусалгые 1955 оной декабриин 1-һээ бэедээ хүсэдөөр даажа абаба. Урда тээнь Советскэ Армиин сэрэгүүдэй бэелүүлжэ байһан эдэ үүргэнүүдые немецкэ полици декабриин 1-дэ бэедээ даажа абаа.

ГДР-эй, СССР-эй хоорондохи харилсаанууд тухай договор 1955 оной октябриин 6-һаа хүсэндөө ороһон байгаа. Тус договорой, мүн ГДР-эй хилые сахиха ба хинаха тухай хэлсээнэй ёһоор эдэ үүргэнүүдые немецкэ хилын харуулай полици бэедээ даажа абаа гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Ехэ Берлинэй секторнүүдэй хилые немецкэ арадай полици сахин хамгаалха юм.

ГДР-эй гүрэнэй хилые, мүн Берлинэй секторнүүдэй хилые сахиха албан ГДР-эй конституционно дүримүүдэй болон хуулинуудай ёһоор бэелүүлэгдэхэ юм. Тиихэдээ Франциһаа, Англиһаа болон США-һаа Баруун Берлиндэ байдаг сэрэгүүдэй транспортнуудай, алба хэгшэдэй ябалгын ба юумыень шэрэлгын хойноһоо хиналта хэхэ тухай хэлсээнэй ёһоор хараалагдаһан тусхай дүримүүд анхаралда абтаха юм.

Хиналтын-пропускной пунктнууд дээгүүр хилые гараһан хүнүүдтэ аятай зохидоор хандаха тухай немецкэ хилын харуулай полициин органуудта заабари үгтэһэн байна. Гадна, ГДР-эй бэеэ даанхай байдалые болон хуулинуудые ямараашье эбдэлгэдэ эсэргүү эрид шанга хэмжээнүүдые абаха заабари тэдэндэ мүн лэ үгтэһэн байха юм. (ТАСС).

Хитадта тагнуулай организаци элирүүлэгдэбэ

Хитадай хэблэлэй декабриин 10-да мэдээсэһэнэй ёһоор Хитадай Арадай Республикын ниитын аюулгүй байдалые сахиха органууд энэ оной сентябрьда тагнуулай организациие элирүүлээ. Энэ организациие хүтэлбэрилэгшэ епископ Гун Пин-мэй болон тэрэнэй гол туһалагшанарые арестовалхада документнүүд олдоһон байна. Хитадта контрреволюционно урбалта хэхэ зорилгоор Хитадай территори дээрэ тагнуулай үргэн ехэ организаци байгуулха гэжэ гэмтэйшүүлэй оролдожо байһые эдэ документнүүдынь гэршэлжэ үгэнэ. Радиопередатчигууд, КНР-эй гүрэнэй эмхи зургаануудай ажал ябуулга тухай нюуса мэдээнүүд, арестовалагшадай чанкайшистска тагнуулай органуудтай болон хариин зарим гүрэнүүдэй тагнуулай центрнүүдтэй холбоотой байһыень гэршэлһэн документнүүд олдоо. Арестовалагдаһан тагнуулшадай хэрэгүүд мүнөө үедэ мүрдэлгэ хэгдэжэ байһаар.

Гун Пин-мэй гэгшын бүлэгтэ оролдог тагнуулшадые арестовалта, шажанай организацинуудай нэрээр өөһэдыгөө халхалаад Хитадта тагнуул хэжэ байһан империализмын нюуса агентурада ехэ сохилто болобо гэжэ «Жэньминьжибао» газетэ бэшэнэ. (ТАСС).

Турцида шэнэ правительство байгуулагдаба

Тэндэ правительственна кризис 11 үдэрэй турша соо үргэлжэлһэн байгаа. Аднан Мендерес шэнэ кабинет байгуулжа, энэ кризистэ эсэс табяа. Рейтер агентствын декабриин 10-да мэдээсэһэнэй ёһоор президент Баярай парламентда эльгээһэн бэшэг соо шэнэ кабинедэй состав соносогдоһон байна. Министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшээр ба Оборонын министрээр Аднан Мендерес томилогдоо. (ТАСС).

Американска буу зэбсэг Ирагта эльгээгдэнэ

Ирагта үгтэхэ американска буу зэбсэг шэрэһэн транспорт Басра портдо декабриин 8-да ерээ гэжэ Багдадһаа мэдээсэнэ. Сэрэгэй туһаламжа үзүүлхэ тухай хоёр ороной хоорондо баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор американска буу зэбсэг Ирагта эльгээгдэнэ. (ТАСС).

Манай республика дотор

Хүдөөгэй эдэбхитэдэй хүсөөр

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые ниитын талаһаа харалгын үедэ Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой парторганизаци (секретаринь нүхэр Дандаров Г. Д.) Ноёхон тосхоной клубай, библиотекын болон лекторскэ нэгэдэлэй хүдэлмэриие үндэһөөрнь һайжаруулха гэжэ шиидхэһэн байгаа.

Тус шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгон тосхоной эдэбхитэдэй суглаан болоо. Энэ суглаан дээрэ 50 шахуу хүн байлсажа, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха гэжэ тогтооһон юм. Тэрэнэй удаа түбхын түрүүндэ тэндэхи клубай дэргэдэ совет бии болгогдоһон байна.

Клубай шэнээр һунгагдаһан совет мүнөө хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Тэндэ дуунай, хатарай, драматическа, хүгжэмэй ба уранһайханай номуудые уншалгын кружогууд эмхидхэгдээд байна. Эдэ кружогуудта далаад хүч хабаадалсана. Кружогуудта хабаадагшад колхозойнгоо клубта, мүн культбазануудта наада табихаяа бэлэдхэжэ байна.

Тус колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Мункожапов Д. С.) Зургаан Дэбэ гэжэ шэнэ центртээ 300 хүнэй һууритай, фойетэй, гримировочно таһалгатай шэнэ клуб барижа дүүргэбэ.

Ноёхоной хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Золотарева Н. В.) нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхэжэ, Түхэм, Мэнгээ, Залаа гэжэ нютагуудтахи культбазануудта, Оёор Царам, Сүхын Тагалсар, Сагаан хошуун гэжэ нютагуудтахи улаан булангуудта эльгээдэг юм. Богони болзор соо нүхэр Золотарева библиотекынгээ хүдэлмэриие эрид һайжаруулаа.

В. Бадашкеев.

Булган шэнэ газарта байрлаба

Закаменай аймагай хада ууланууддта үнэтэ ангууд олон юм. Тэдэнэй дунда мүнөө булган дайралдадаг болонхой.

1949 оной үбэл энэ аймагай ой тайгада булган табигдаһан байгаа. Шэнэ нютагтаа тэдэ һайнаар тааража, олоор үдөө.

Мүнөө Закаменай аймагай Утаата-Далахайн сомоной ангуушад агнууриин эхилһэнһээ хойшо 8 булга алажа, гүрэндэ тушааһан байна.

Ф. Цыренжапов.

Шэнэ зүжэг

Ленинэй орденто Бурят-Монголой Гүрэнэй оперо ба баледэй театрын коллектив француззска композитор Даниэль Оберэй «Фра-Дьяволо» гэжэ шэнэ оперо найруулан табижа, городой ажалшадта харуулба.

Зүжэгэй гол рольнуудые Фра-Дьяволо — артист Г. А. Храмов, Лорд Локбург—артист Я. В. Иванов, тэрэнэй һамган леди Памела — БМАССР-эй габьяата артистка О. Н. Фурс, карабинернүүдэй начальник—артист Г. И. Синюшкин, гостиницын эзэн Маттео—артист И. И. Кочмарев, тэрэнэй басаган Церлина — БМАССР-эй габьяата артистка Н. Г. Кочергина, Фра-Дьяволын нүхэр Джакомо—артист В. А. Никманд, священник—артист И. В. Шалфаев, Франческо—артист В. Б. Шоболов гэгшэд наадана.

Театрын режиссер БМАССР-эй габьяата артист Е. И. Кончевский энэ оперые найруулан табяа.

БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша уранзурааша М. Е. Шестакова сценыень гоёон шэмээ. Дирижерынь В. Маймескул.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Оберэй «Фра-Дьяволо» оперын 1-дэхи актын сценэ. (Зүүн гарһаа) Фра-Дьяволо—Г. А. Храмов, Памела—БМАССР-эй габьяата артистка О. Н. Фурс. Лорд-Локбург—артист Я. В. Иванов.

С. Доржиевай фото-текст.

Олон утаһатай хуур

Һүүлэй арбаад жэлэй туршада бурят-монгол национальна хүгжэмэй культура бүхы талаараа нилээд хүгжөө.

Хүгжэмэй культурын һалбаринуудай нэгэниинь болохо хүгжэмтэ инструментнүүдые уралан нарижуулха ябадал һүүлэй үедэ зарим тэды һайжарба.

Ганса утаһатай хуушанай бурят хуурые сопрано, альта, тенор бас гэжэ илгардаг гурбан утаһата хуур болгоод байнабди. Энэ хэрэгтэ БМАССР-эй Габьяата артист Б.-Н. Дугаров илангаяа ехэ эдэбхи гаргаа. Тэрэ элдэб янзын хуур, лимбэ, хучир хэдэг юм. Тиин ганса утаһата хуушан түхэлэй бурят хуурые гурбан утаһата болгоһон хүнүүдэй нэгэн хадаа мүн лэ Б.-Н. Дугаров болоно.

П. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмтэ—театральна училищиин хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Алеюнас Бронюс Иозо 4 утаһата хуур-сопрано хэжэ, БМАССР-эй Культурын министерствын үзэмжэдэ табяа.

Тус хуур-сопраные зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадагшад энэ хуурые ехэ һайшааба. Б. И. Алеюнасай хэһэн дүрбэн утаһата хуур—сопрано дээрэ бүхы нотонуудые наадажа болохо юм. Тэрэ хуурай газаа талань уран гоё бурят һиилүүр, угалзаар шэмэглэгдэнхэй, түхэлынь хуурдахада һаад болохогүйгөөр, ехэ зохид таарамжатайгаар хэгдэнхэй юм. Гадна абяаниинь шангашье, хонгёо ирагуушье юм.

Гэбэшье, хүгжэмэй национальна инструментнүүдые нарижуулха гэһэн асуудал энээгээр лэ шиидхэгдээ гэхэ аргагүй. Тиимэһээ хүгжэмэй национальна инструментнүүдые хэдэг мастерскойтой, мастернуудтай болохын тулада бодото хэмжээ абаха, тиимэ хуур хэгшэдые тусхайта модоор, түхеэрэлгээрнь гүйсэд хангаха тон шухала. Хүдөө нютагаар национальна инструментнүүдэй оркестрын бии боложо эхилһэн ушар нарижуулагданхай хуур, хучирые олоор бүтээхые эринэ, тиин саг ошохо тудам энэ эрилтэнь ехэ болохо юм.

Нүхэр Алеюнас Бронюс Иозо һайн хэрэг үүсхээ. Тэрээнэй зохёон хэһэн шэнэ хуур олоор бүтээгдэжэ, хүгжэмэй национальна инструментнүүдэй оркестртэ бата һуурияа эзэлхэнь найдамтай.

Уранзурааша **Ф. Балдаев.**

Культбазануудые барина

Закаменай аймагай колхозууд хо[...] лын гүүртэнүүд ба отаранууд[...] ажаһуудаг малшадай культур[...] эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангахы[...] тулада шэнэ культбазануудые эм[...]хидхэжэ байна.

«Коммунизм», Кагановичын нэ[...]рэмжэтэ, «Улаан-Далахай», «Стали[...]най зам» ба бусад колхозуудай хо[...]лын гүүртэнүүдэй, фермэнүүдэй[...] малшад культбазануудтаа ерэжэ[...] сүлөөтэй сагаа хүхюун сэнгэлигээр[...] үнгэргэнэ. Тэндэ хододоо шэнэ газетэ, журналнууд байдаг. Культбаз[...]нуудай дэргэдэ худалдаа наймаанай[...] нүүдэл ларёгууд эмхидхэгдэнхэй[...]. Тэндэ үргэн хэрэглэлэй эд бараа[...] элбэгээр худалдагдана.

Тэрэшэлэн Маленковой нэрэм[...]жэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Гы[...]рылов, парторганизациин секретарь[...] нүхэр Ф. Дудареев), Ждановой[...] нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр[...] Н. Маланов, парторганизациин секретарь нүхэр Д. Очиров), «Коммунизм» (түрүүлэгшэнь нүхэр Санжитов, парторганизациин секретарь[...] нүхэр Ч. Балуев) ба бусад колхозууд шэнэ культбазануудые түхеэр[...]бэ. Нээгдэһэн шэнэ культбазануудай хүдэлмэри түсэбэй ёһоор ябуулагдана, тэндэ хүдөө ажахын мэр[...]гэжэлтэд, багшанар, агитаторнууд[...] элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэ[...]нэ. Мүн эндэ саг үргэлжэ кино х[...]руулагдадаг болоо.

Зүгөөр тус аймагай зарим колхозууд малшадай культурна эрилтэ[...]нүүдтэ анхаралаа багаар табина[...]. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүү[...]лэгшэнь нүхэр Б. Хубанов, парторганизациин секретарь нүхэр Б. Ринчинов) Шабарта, Шомойхо гэжэ газарнуудта культбазануудые тү[...]хеэрхээр хараалһан аад, мүнөө хүрэтэр юушье хээгүй байха юм. Мүн[...] Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз[...] шэнээр нээглэһэн культбаза хангал[...]тагүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Д. Аюшеев.

Нютаг бүриин һонин[...]

★ Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой правлени ажал эх[...]тэй хүдэлмэри механизацилха хэрэг[...]тэ ехэ анхарал хандуулна. Тэндэ ме[...]ханическа аргаар ороохо хатаах[...] түхеэрэлтэ, хониной нооһо хайшал[...]даг агрегат хүдэлмэрилнэ. Мүн һа[...]яар үнеэ һаалга механизацилагд[...] хаар хараалагдана.

Д. Николаев.

★ Кяхтын МТС-эй модошо да[...] хашуулай бригада (бригадиры[...] В. Е. Жильцов) барилгын хүдэлм[...]ри һайнаар хэнэ. 1955 ондо тус бри[...]гада механизаторнуудай байха 3 г[...] гараж барижа тушааһан юм. һа[...]хан энэ бригадынхид Ленинэй н[...]рэмжэтэ колхоздо гахайн типов[...] байра барижа дүүргээ.

Д. Болхоев.

★ Мухаршэбэрэй аймагай Суу[...]гын сомоной Ворошиловай нэрэ[...]жэтэ колхоз шэнэ клуб бариба. М[...]нөө залуушуул клубтаа сугларж[...] сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэр[...]гэдэг болоо.

Б. Цыренов.

★ Торийн аймагай «Улаан То[...] колхозой ангуушад нүхэд Б. Б[...]маев, С. Балтатаров, Д. Доно[...] Б. Чойдопов гэгшэд хамта 23 бу[...] бариба. Мүн энэ жэлдэ түрүүшы[...]хеэ агнуурида гараһан залуу ан[...]шан Иван Жапов арбан хоно[...] туршада 500 түхэригэй ангай ар[...] тушааһан байна.

С. Цыденжапов.

Сагай уларил

(Фенологой тэмдэглэл)

Ноябриин 27-до ехэ хүйтэн бо[...] һоной һүүлээр дулааржа эхи[...] Ноябриин 29-дэ республика д[...] шанга һалхин болоо. Эгээн ш[...] һалхин энэ үдэр секунда соо 14-[...] 27 метр гэхэ гү, али нэгэ час соо[...] —90 километр түргэнөөр үлеэгээ.

Саһагүй районуудта элһэ шор[...]той һалхи шуурган буугаа. Агаар[...] температура тэрэ үдэр 0-һоо 4 [...]дус хүрэтэр дулаан байба. Мүн [...] кабрь һарын түрүүшын үдэрнүү[...] дулаан байгаа.

БМАССР-эй территори д[...] ноябрь һарын эсэсээр ба дека[...] һарын эхеэр иимэ дулаан боло[...] һүүлшын 50 жэлэй туршада үзэг[...]гүй юм.

И. Кот[...]

ЙЕМЕН

Советскэ Союзай, Йеменэй правительствонуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо болоһон хэлсээнэй ашаар эдэ оронуудай хоорондо хани барисаанай Договор һэргээн баталагдаба.

Йемен гэжэ арабска гүрэн Аравийска хахад ольторогой баруун урдань оршодог юм. Тэрэ хадаа 200 мянган тухай квадратна километр газартай. Байгаалиингаа талаар энэ орон 3 хубида хубаарна: далайн эрье шадарай, Тихама гэжэ эльһэлиг хүрьһэтэй набтар газарынь халуун ба шиигтэй уларилтай юм. Хадалиг районинь үрэжэлтэй гол нуганууд элбэгтэй. Зүүн талын гобилиг газарынь аравийска Руб эль-Хали гэжэ ехэ гобиин эльһэтэ дайдатай ниилэнэ. Йемендэ хүн зониинь бүридхэн бэшэлгэ нэгэтэшье болоогүй юм. Тиимэһээ энэ орон дотор ажаһуудаг хүнүүдэй тоо тухай олон янзаар хэлсэдэг. Эндэ 4,5—5 миллион хүн ажаһуудаг гэжэ тоолобол дүтэрхы болохо байна. Хүн зонойнь 60—75 процентнь хадануудай забһарта, таряа тарихада таатай нуга газарнуудта ажаһуудаг.

Йеменэй хүдөө ажахын бүхы продуктнуудай дунда кофе үйлэдбэрилгэ онсо һуури эзэлнэ. Йеменэй кофе бүхы дэлхэй дээрэ суутай болонхой юм. Жэлдээ 6—7 мянган тонноһоо ехэ бэшэ кофе суглуулан абадаг. Тэрээнэй бултыень шахуу гадаадын дэлгүүр дээрэ гаргажа худалдадаг. Энээнһээ гадна, Йемен нооһо, дурро (залаата ургамал), малай арһа газаа тээшэнь худалдадаг.

Аравийска хахад аралай ехэнхидээ шулуутай, үрэжэл багатай тала дайдануудһаа Йемен онсо илгаатай. Эндэ газарынь үрэжэлтэй һайн юм. Тиимэһээ, эртэ урда сагһаа Йемен «Жаргалта Арави» гэжэ нэрэтэй болоһон байна. Йемен 3 мянган жэлэй түүхэтэй юм. Манай үеын урда тээхи нэгэ мянгадахи жэлэй эхиндэ Йеменэй территори дээрэ сабецүүдэй, минейцүүдэй һалбаран хүгжэжэ байһан гүрэнүүд бии байгаа һэн. Эдэ гүрэнүүд Индитэй, Зүүн-Урда Азитай, мүн Дундада далайн бассейнүүдтэхи гүрэнүүдтэй тон гүйсэтэй худалдаа наймаанай харилсаатай байгаа. Худалдаа наймаа эрхилхэһээ гадна, Йеменэй эртэ урдын хүнүүд газар эдлүүрилжэ, таряа таридаг байгаа. Һубаг, хаалта болон уһалууриин бусад орёо барилгануудые хэжэ, тэдэнэр гандадаг газарнуудаа уһалдаг байһан юм.

Индийскэ океанһаа Улаан далай руу орохо зам дээрэ байһан мүртөө, үшөө баялиг ехэтэй хадань Йемендэ үниинһөө хойшо хариин булимтарагшад хорхойтодог һэн. Йеменэй газарай түлөө Рим, Иран, Византи болон бусад гүрэнүүд тулалдадаг байгаа. XVII зуун жэлдэ османска султаанууд Йемениие булимтаран абаһан юм. 400 жэлэй турша дотор Йемен бага зэргын забһаралтатайгаар турецкэ мэдэл доро байгаа. Гэбэшье, османска булимтарагшад эрхэ сүлөөдэ дуратай, йеменскэ зоной эсэргүүсэлтые зогсоон даража шадаагүй. 1914—1918 онуудта болоһон дэлхэйн нэгэдэхи дайнай һүүлээр османска империин унахада Йемен эрхэ сүлөөтэй болоһон байна. Тиигэбэшье, ороноо хүсэд нэгэдүүлхын, мүн бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын тула үшөө хэдэн жэлэй турша дотор шууд шангаар тэмсэһэн байгаа. Аден гэжэ английска протекторадай заха хажууе зүбшан гараһан Йеменэй урда хилэ тухай асуудал мүнөө болотор шиидхэгдээгүй байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ хилэ тушаа арсалдаанууд гарадаг дээрэһээ, мүн эртэ урдымнай газар гэжэ Йеменскэ правительствын тоолодог хэдэн районууд тушаа Адендэхи английска администрацитай буляалдаан болодог ушарһаань Англи Йемен хоёрой хоорондо арсалдаан, зүрилдөөн нэгэтэ бэшэ болодог.

Аравидахи нефтиин түлөө американска, английска монополинуудай хоорондо болодог зүрилдөөн Баруун-Урда Аравида болодог событинуудта нүлөөлдэг байгаа. Мүнөө дээрээ Йемендэ нефть олдоогүй юм. Гэбэшье, бусад олон ашагта малтамалнуудһаа гадна, йемендэ шэнгэн түлишын горьтой запасай бии байһаниинь сохомтой.

Йемениие өөрынгөө мэдэлдэ оруулха зорилгоор, гадаадын гүрэнүүд Йеменскэ үндэһэ яһатанай хоорондо хэрүүл, хюмороое, зарим йеменскэ феодалнуудай атаа мэеэе хэрэглэхые оролдодог байгаа.

1948 оной февраль һарада Сана гэжэ городто (тэрэ үедэ Йеменэй столица байһан) король имам Яхья алуулһан байна. Яхья хадаа арадай хэһэн тэмсэлые хүтэлдэг, мүн ороноо хүсэд нэгэдүүлхын тула нилээд оролдолго гаргадаг байһан юм. Гүрэнэй урбалта хэхые һэдэгшэд хүсэлөө бэелүүлжэ шадаагүй бэлэй. Энэ тэмсэлдэ имам Яхья гэгшын ехэ хүбүүн (мүнөө Йеменэй король) имам Ахмед илажа гараһан байна. Гүрэнэй бэеэ даанги байдалда аюултай нюуса хэлсээн имам Ахмедэй хүтэлбэреэр усадхагдаһан байна.

1955 оной хабар гүрэнэй урбалта хэхэ зорилготой шэнэ һэдэлгэ гаргагдаһан юм. Имам Ахмедэй дүү Сейф уль-Ислам Абделла иимэ һэдэлгэ хэһэн байгаа. Тэрэ хадаа американска нефтяной монополинуудтай барисаатай байһан юм. Таиз городто өөрынгөө ордон соо хүреэлэгдээд байһан имам Ахмедтэ хадалиг газарта ажаһуудаг племэнүүд ерэжэ, урбалта хэхые оролдогшодые дараһан байгаа. Эдэ племэнүүдые имам Сейф уль-Исламай хүбүүн Мухаммед Бадр гэгшэ уряалһан байгаа.

Баруун гүрэнүүдэй колониальна политикада, сэрэгэй союзуудта оролсохые баадхалгада эсэргүү тэмсэл хэдэг Египет болон бусад арабска гүрэнүүдтэй экономическа, политическэ холбоо барисаагаа бүри үргэдхэхые имам Ахмед мүнөө үедэ хүсэн эрмэлзэнэ. Ажабайдалайнгаа урдын ёһо заншалда шэнэ юумэ оруулха тухай хэмжээ-ябуулганууды дотоодынгоо политикын талаар хараалһан байна. Жэшээлхэдэ, захиргаанай аппарадые нарижуулан һайжаруулха, һургуулинуудые олошоруулха гэхэ мэтэ хараалагданхай.

Йемен Советскэ Союзтай хани харилсаатай болоһоор 25 жэл болоо. 1928 ондо Йеменскэ Ходейда гэжэ портдо советскэ түрүүшын корабль эд бараа шэрээд ошоһон байна. Энэл жэлдэ (1928 оной ноябриин 1-дэ) Сана городто СССР Йемен хоёрой хоорондо хани барисаанай Договор баталагдаһан байгаа. 1939 ондо энэ Договорые үшөө арбан жэлээр үргэлжэлүүлхэ тухай нотонуудые хоёр гүрэн андалдан абалсаһан юм. 1928 онһоо хойшо Йемен СССР хоёрой хоорондохи экономическа харилсаан жэл ерэхэ бүри бэхижэжэ байна. Советскэ Союз Йемендэ сахар, бүд, керосин, шаажан амһарта болон бусад зүйлнүүдые худалдаад, оронтонь Йеменһээ кофе асардаг байгаа. Советскэ Союз Йеменскэ экономикые бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалхаһаа гадна, бусад олон туһаламжа үзүүлдэг һэн. Жэшээнь, Сана городто амбулатори нээгээ бэлэй. Тиигээд советскэ врачууд тэндэхи зондо медицинскэ туһаламжа үзүүлдэг байгаа. Мүн Советскэ Союз эндэ эгээн түрүүшын автоматическа телефонно станци баряад, Йеменскэ правительствода бэлэглэһэн юм.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай урдахи событинууд, һүүлээрнь—дайн хадаа Йемен Советскэ Союз хоёрой хоорондохи сэхэ холбоо барисаае таһалдуулһан байгаа. Гэбэшье, хоёр ороной хоорондохи хани харилсаан хэбээрээ үлэһэн байна.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүн болгожо абахыень гуйжа, тус организацида 1947 ондо Йемен хандаһан байна. Энэ зууршалгыень Советскэ Союзай түлөөлэгшэ халуунаар дэмжэжэ, Йемениие ООН-эй гэшүүн болгожо абахын түлөө голосовалһан байна.

Советскэ Союз Йемен хоёрой хоорондо хани барисаанай Договор һэргээгдэһэниие Йеменскэ олониитэ ехээр һайшаана. Каирта байдаг Йеменэй түлөөлэгшэ Сеид-Абд-ур-рахман Абу Талеб гэгшэ энэ һайшаалыень элирүүлэн иигэжэ мэдүүлбэ: «Советскэ Союз дүтымнай хани байгаа, мүнөөшье байһаар».

А. Ступак.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00633. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 675[...]